

A DUNA-TISZA KÖZI HOMOKHÁTSÁG TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA ÉS PROGRAMJA – TÁRSADALMI EGYEZTETÉS

2024. 04. 15.

KRTK RKI Alföldi Tudományos Osztály

Témavezető: Farkas Jenő Zsolt, tudományos főmunkatárs

Szerzők: Farkas Jenő Zsolt, Lennert József, Hoyk Edit, Szalai Ádám,

Kovács András Donát, Vasárus Gábor, Óvári Ágnes

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vélemény beérkezésének dátuma	Excel táblázat	szöveges (pdf)
Huszár Tibor t. Ezredes, tűzoltósági főtanácsos katasztrófavédelmi igazgató	Bács-Kiskun Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgatóhelyettesi Szervezet	2024.02.27	-	igen
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	2024.03.05	-	igen
	HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt., Környezetvédelmi Igazgatóság	2024.02.27	igen	-
Várad Zsolt	Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság	2024.03.04	igen	-
Dukai Dávid			igen	-
Kutasi Ferenc településfejlesztő	Szentkirály Község Önkormányzata	2024. február	igen	-
Csala Józsefné polgármester	Csávoly Községi Önkormányzat	2024.03.06	igen	-
Berényi Attila alpolgármester			igen	-
Dr. Csáky András - polgármester	Ceglédi Közös Önkormányzati Hivatal	2024.02.07	igen	-
	BKMKH Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály	2024.03.13	igen	-
Csendesné Bata Kinga	Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.	2024.03.18?	igen	
Darnyik Tibor				
	KTM Stratégiai Tervezési és Monitoring Főosztály	2024.03.17	igen	
	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	2024.03.26	igen	
Kanalas Imre	Kecskeméti Városfejlesztő Kft.	2024.03.26	igen	
Szabó István	Pest Vármegye	2024.03.14	igen	

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
Huszár Tibor tü. Ezredes, tűzoltósági főtanácsos katasztrófavédelmi igazgató	Bács-Kiskun Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgatóhelyettesi Szervezet	"a hatásvizsgálati tervhez, illetve a továbbtervezéshez"			A városi vízelvezető rendszerek módosításánál készüljenek hidrológiai-hidraulikai számítások			Köszönjük az észrevételt! A területi hatásvizsgálati dokumentum 3.4.2-es fejezetében jeleztük, hogy a városi vízelvezető rendszereket érintő módosítások/projektek elfogadása előtt hidrológia-hidraulikai számítások elvégzése szükséges.
Huszár Tibor tü. Ezredes, tűzoltósági főtanácsos katasztrófavédelmi igazgató	Bács-Kiskun Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgatóhelyettesi Szervezet	"a hatásvizsgálati tervhez, illetve a továbbtervezéshez"			Vízviszartartás hatásának vizsgálata a a már engedélyezett vízhasználatokra			Köszönjük a javaslatot! A területi hatásvizsgálati dokumentum 3.4.2-es fejezetébe beépítettük azt.
Huszár Tibor tü. Ezredes, tűzoltósági főtanácsos katasztrófavédelmi igazgató	Bács-Kiskun Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgatóhelyettesi Szervezet	"a hatásvizsgálati tervhez, illetve a továbbtervezéshez"			Az esetleges elővárosi parkolók tervezésénél célszerű számításba venni olajleválasztó műtárgyak beépítését a felszín és a felszín alatti vizek védelmére			Köszönjük a javaslatot! A területi hatásvizgálat 3.4.2-es fejezetében megemlíttésre került.
Huszár Tibor tü. Ezredes, tűzoltósági főtanácsos katasztrófavédelmi igazgató	Bács-Kiskun Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgatóhelyettesi Szervezet	"a hatásvizsgálati tervhez, illetve a továbbtervezéshez"			Az öntözőrendszerek üzemeltetése előtisztított szennyvizekkel lehetséges, egyebekben mindig a felszíni vizek használatát kell számításba venni . Különös figyelmet érdemel a vizek jó állapotára vonatkozó célkitűzések elérése .			Köszönjük a javaslatot! A területi hatásvizgálat 3.4.10-es és 3.6-os fejezeteibe beépítettük azt.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Összefoglaló vélemény a Koncepció és Program valamint a Területi Hatásvizgálat dokumentumról		Stratégiai és operatív program erőteljesebb tartalmi elkülönítése	Vezetői összefoglaló és folyamatábra készítése. A stratégiai programban például csupán a célokat és a prioritásokat kellene szerepeltetni, illetve azok eredményességi kritériumait, végrehajtásban érintett szereplőit stb. A tervezett konkrét beavatkozásokat csak az operatív programban kellene részletezni.			Köszönjük a javaslatokat! A Stratégiai és Operatív Program dokumentumot kiegészítettük egy vezetői összefoglaló fejezettel, valamint az operatív program részbe és a területi hatásvizgálat vonatkozó fejezeteibe készítettünk egy Gantt diagramot a tervezési folyamat munkafázisairól. A prioritások leírásában a konkrét beavatkozások mindkét programrészben szerepelnek, ez véleményünk szerint elősegítette azok értelmezését, hiszen ugyan egyszerre kerültek társadalmi egyeztetésre, de a DTKH Térségi Fejlesztési Tanács már október elején kézhez kapta a Stratégiai Programot, így a részletesebb kifejtés azt is lehetővé tette, hogy a Tanács érdemben tudjon reagálni a prioritások tartalmára. Végül azt is megjegyeznénk, hogy a hasonlóságok az elvárt struktúrából is adódnak.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Összefoglaló vélemény a Koncepció és Program valamint a Területi Hatásvizgálat dokumentumról		Jövőkép fogalmi kiegészítésre szorul	Alkalmazkodóképesség fogalmának összehangolása korábbi dokumentumokkal			Köszönjük a felvetést! A jövőkép műfaját tekintve nem teszi lehetővé fogalmak értelmezésének tárgyalását, sem tudományos szempontból, sem más dokumentumok vonatkozásában. A véleményezésre megküldött tervezési dokumentumban alkalmazott klímavédelmi fogalomrendszer összhangban áll a 23/2018. (X. 31.) OGY határozattal (NÉS-2).

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	<u>Összefoglaló vélemény a Konceptió és Program valamint a Területi Hatásvizsgálat dokumentumról</u>			A dokumentumok nyelvezetének és számozásának egységesítése szükséges			Köszönjük az észrevételeket, ami alapján a nyelvezetet javítottuk a számozást egységesítettük.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	<u>Összefoglaló vélemény a Konceptió és Program valamint a Területi Hatásvizsgálat dokumentumról</u>		Az indikátorrendszer túl részletes és javasoljuk a strukturáltabb és szűkebb kiválasztást. Az operatív program hiányosnak tűnik bizonyos helyeken, például az ágazati programokhoz való viszony, vagy a szükséges források becslése tekintetében	Az indikátorrendszer átgondolása, strukturálása és szűkítése javasolt, és a tervezett konkrét beavatkozásokat az operatív programban részletezni. Prioritásszinten szűrni kellene őket, vagy más mutatókat alkalmazni.			Bár ellentmondásos javaslatok érkeztek be, indikátorrendszert átgondoltuk, finomítottuk. Összességében fenntartjuk korábbi álláspontunkat, hogy a program szerteágazó beavatkozási területei a sokoldalú indikátorkészlet megtartását indokolják
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	<u>Összefoglaló vélemény a Konceptió és Program valamint a Területi Hatásvizsgálat dokumentumról</u>		Formai hibák, nem egységes nyelvezet	Ezeket pontosítani szükséges, továbbá részletesebb magyarázat szükséges a jövőbeli vízhiány becslését illetően.			Köszönjük az észrevételeket, ami alapján a nyelvezetet javítottuk és a lehetőségekhez mérten egységesítettük. A vízhiányra vonatkozó becslést és ennek problematikáját a Területi hatásvizsgálat 3.4.13-as alfejezetének 6. pontjában megjelenítettük.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Stratégiai és Operatív Program			A jobb áttekinthetőség érdekében érdemes lenne a kétféle típusú programot még erőteljesebben különválasztani , azaz az operatív programnál újrakezdeni a fejezetek számozását			Köszönjük a javaslatot, a tartalomjegyzék strukturáját aktualizáltuk
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Operatív program	DUNA-TISZA KÖZI HOMOKHÁTSÁG TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA ÉS PROGRAMJA – OPEARATÍV PROGRAM	Elütés , programrész második oldala (92.oldal)				Köszönjük a javaslatot, ami alapján 9 szót javítottunk és szóközoeket korrigáltunk.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Operatív program		Tartalomjegyzék számozása rossz (10. AZ OPERATÍV PROGRAM TERVEZÉSI HÁTTÉRÉNEK BEMUTATÁSA után 12. A TERVEZETT TÉRSÉGI FEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSEK PRIORITÁS SZERINTI CSOPORTOSÍTÁSBAN fejezet kezdődik. A 10-es fejezet alfejezetei 11-es számozással rendelkeznek.				Köszönjük a számozásra vonatkozó észrevételt. Az ehhez kapcsolódó, mások által is jelzett módosítási javaslatok alapján a fejezeteket újraszámoltuk.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Stratégiai és Operatív Program		Diszkrepancia a tartalmi követelményeket tartalmazó jogszabály és a tárgyalat térségtípus között (kiemelt térségekre vonatkozó tartalmi követelmények, ugyanakkor a DTKH nem az)				Köszönjük az észrevételt! Az, hogy a Homokhátság sem a már hatályon kívül lévő, sem az új jelenleg hatályos területfejlesztési törvény szerint nem kiemelt térség az nem zárja ki azt, hogy a 218/2009-es Korm. rendelet tartalmi előírásait, mint ajánlásokat a terv kidolgozója alkalmazza.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Stratégiai és Operatív Program		Általánosságok szerepelnek a például a lehetséges forrásokat, a végrehajtásban résztvevő szervezeteket, a monitoring, vagy az értékelési rendszert leíró fejezetekben. Ismétlődnek az anyagban bizonyos általános szövegrészek (például a DTkH Térségi Fejlesztési Tanács feladatai, a jelenleg elérhető lehetséges uniós és hazai források általános leírása stb.	a tervezési kereteket taglaló fejezetben mindenképpen említést kéne tenni arról a különleges helyzetről , hogy ez esetben miért nem lehet egy az egyben értelmezni a kiemelt térségekre vonatkozó szabályokat , sőt miért nem lehet valóban megvalósítható, és reális operatív programot készíteni			Az általánosságok egy része abból adódik, hogy a végrehajtó szervezetek és a megvalósításhoz szükséges források tekintetében jelen pillanatban még sok a bizonytalanság. Az ismétlődések pedig az elvárt struktúrából is adódnak. Továbbá azt gondoljuk, hogy a javaslat második felében megfogalmazottak túlmutatnak a stratégiai és operatív program megírásának keretein.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Stratégiai és Operatív Program 3.5.1 Elvek	1023/2019. (II. 11.) Korm. határozat alapján, mely rögzíti a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó európai uniós kohéziós források versenyképességet növelő felhasználásának tervezéséről szóló központi alapelveket)	Az elvek közötti ellentmondás	Kormányzati elvárásokat elhagyni a felsorolásból			Köszönjük a javaslatot, a megjelölt szövegrészt kitoroltuk.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Operatív Program		Nem javasol a dokumentum új ágazati programokat				Köszönjük a felvetést! A területfejlesztési koncepció és program készítésekor a már meglévő tervekkel való összhangot kell vizsgálni. A tervezési folyamaton túlmutat az, hogy új ágazati programokat, vagy régebbiek felújítását javasoljuk. Ettől függetlenül az 1. számú prioritás 9. beavatkozási területeként felhívtuk a figyelmet az alap- és alkalmazott kutatások fontosságára, mert úgy látjuk, hogy az elmúlt évtizedben jelentősen csökkent a száma, melyek a Homokhátsággal és annak kihívásaival kapcsolatosak. Ez összességében odavezethet, hogy egy következő tervezési ciklusban már nem lesznek olyan új kutatási eredmények, melyekre támaszkodni lehetne a területfejlesztési, vagy egyéb ágazati dokumentumok kidolgozásakor.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Stratégiai és Operatív Program		Nincs információ a forrásoknak és azok eredetének becslésére vonatkozóan				A forrásigény feltárására a DTKH Tanáccsal együttműködve online adatgyűjtést végeztünk. Emellett a három vármegye területfejlesztési operatív programját, valamint az integrált területfejlesztési programjaikat vettük alapul (az aktuális elfogadott állapotot). Emellett figyelembe vettük a folyamatban lévő vízpótlási tervezésből tudható becsült költségigényt is. A palyazat.gov.hu oldal információi alapján az operatív források lekötésének állását és az éves költségkereteket is szem előtt tartottuk. Tehát a forrásigény meghatározásakor igyekeztünk felhasználni minden rendelkezésünkre álló információt, amely még így is kevesebb volt az optimálisnál. Fontos azt is kihangsúlyozni, hogy az operatív programban közölt forrásigények erre az uniós fiskális ciklusra vonatkoznak, azonban a tervezés ezen túlmutató időszakra készült. Továbbá nincs információnk a kormányzat által tervezett hazai területfejlesztési alapról sem. Ezek mellett arra is fontos felhívunk a figyelmet, hogy a DTKH Tanács csekély önálló költségvetési mozgástérrel rendelkezik, így az a programban megjelenő igények teljesítése kapcsán elsősorban koordinációs feladatokat tud betölteni.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Stratégiai Program	13.1.6 A 2027-ig tartó időszak uniós és hazai forrásainak felhasználása terén várható feladatok	Nem teljesen világos, kinek a feladatait írja le az alfejezet. Ha a vármegyékre, akkor nem illik bele a programban				Köszönjük a javaslatot, a szöveget kiegészítettük.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Stratégiai Program	13.3 A teljesítés-igazolás követelményrendszerének kialakítása	elsősorban nem a teljesítésigazolásról szól, ami egy pénzügyi eljárási kategória, hanem a program előrehaladásának, „teljesülésének” nyomon követéséről.				Köszönjük az észrevételt! Az operatív program vonatkozásában nem értelmezhető a teljesítésigazolás, mint pénzügyi eljárási kategória, hiszen az projektszinten a megvalósítás során alkalmazandó. A fejezet címe is jelzi, hogy itt elsősorban arról van szó, hogy az operatív program megvalósítása során milyen általános szempontok és elvek mentén monitorozzuk a program költségeinek alakulását.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Stratégiai Program	A 2021-2027-es ciklusban a területfejlesztési intézkedések egy operatív programban koncentrálnának (TOP Plusz).			A 2021-2027-es ciklusban a területfejlesztési intézkedések főképp egy operatív programban koncentrálnának (TOP Plusz).	A Partnerségi Megállapodás 10. fejezete alapján lényegében minden ágazati OP hozzájárul a regionális forrásallokációs arány eléréséhez – ennek kereteit az adott OP adja meg + 1 területi OP.	Köszönjük a javaslatot, a szöveget kiegészítettük.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Stratégiai Program	Az érintett városok körét az ERFA rendelet 11. cikkelye határozza meg, a térségből Kecskemét, Nagykőrös, Mórahalom részesülhet a dedikált forrásokból.			Az érintett városok körét az ERFA rendelet 11. cikkelye alapján a vármegyék jelölték ki, a térségből Kecskemét, Nagykőrös, Mórahalom részesülhet a dedikált forrásokból.	A Bizottsággal való egyeztetés során a kijelölt városok köre egyes megyékben közvetlenül a partnerségi megállapodás elfogadása előtt szűkült	Köszönjük a javaslatot, a szöveget kiegészítettük.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Stratégiai Program	A Tanács tagjait alkotó települési önkormányzatok mellett a vármegyei önkormányzatok szintén kulcsszereplői a területfejlesztésnek	a térségi fejlesztési tanácsoknak nem tagjai települési önkormányzatok				Köszönjük a javaslatot, a szöveget javítottuk.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Stratégiai Program	A fentiek összegzéseként fontos kiemelni, hogy a legkedvezőbb esetben is a Homokhátság térsége vízhiányos lesz, így a klímaváltozáshoz az itt élőknek mindenképpen alkalmazkodniuk kell!		néhány mondatban kifejteni, hogy az alkalmazkodás milyen módon valósítható meg és mit kell majd tennie a lakosságnak.			Köszönjük a felvetést! Az idézett szövegrészlet után a Jövőkép "A gyors cselekvé térségi víziója" című alfejezete ezt mutatja be, hogy milyen intézkedésekre van szükség, mit kell tennie a helyi önkormányzatoknak, a gazdasági szereplőknek és lakosságnak. Ezt is figyelembe véve határoztuk meg a prioritásokat és azok beavatkozási területeit.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Stratégiai Program	A tanyák revitalizációja, a területhasználat átalakulása kedvezni fog az aktív turizmusnak, illetve a mezőgazdasági és erdészeti termelésre épülő egyéb tevékenységeknek. A térségben megtalálható, fa, csont és bőr alapanyagokra építve egyedi kézműves termékek készülnek, melyeket egy márkanév alatt értékesítenek, hogy az egyediség mellett nagyobb termelési volument lehessen elérni. A termékek előállítása otthon történik, a termelés menedzsmentjét pedig egy a közös cég végzi, hasonlóan a mezőgazdasági TЭСZ-ekhez.	Nincs utalás szociális szövetkezeti forma létesítésének szándékára	szociális szövetkezeti forma megnevezése			A kérdéses bekezdést az észrevételnek megfelelően kibővítettük a szociális szövetkezetek kiemelésével.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Stratégiai Program		A Stratégiai Programból hiányzik a Koncepcióban megtalálható (34. ábra A térségi fejlesztési célok célterületei) sajátos téregységeket szemléltető ábra	24. oldalra beszúrni a Homokhátság sajátos fejlesztési térségeit bemutató ábrát			A sajátos fejlesztési térségeket mutató ábrát a 3.4.4 fejezetbe beillesztették
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Stratégiai és Operatív Program		Amennyiben készül vezetői összefoglaló , oda szükséges beilleszteni az 1. ábrát (1. ábra A Duna Tisza közti Homokhátság fejlesztési céljainak és prioritásainak kapcsolatrendszerét).	Vezetői összefoglalóhoz célrendszer ábrát csatolni			Köszönjük a javaslatot! A Stratégiai és Operatív Programhoz készült vezetői összefoglaló, melyben a célok és a prioritások is röviden tárgyalásra kerültek. A javaslatnak megfelelően a kért ábrát is tartalmazza.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Stratégiai és Operatív Program		Nyelvileg nem egységes a dokumentum: igeidők, felsorolásoknál esetleges a kis és nagybetűs kezdés				Az erre vonatkozó javításokat megtettük. A prioritásokhoz tartozó indikátorok táblázataiban a beavatkozási területeket nagybetűvel, míg az indikátorokat konzervatív módon kisbetűvel kezdtük.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat			Központi víztorozók létrehozásának további hangsúlyozása			Köszönjük a javaslatot! A területi hatásvizsgálati dokumentum 3.4.2-es fejezetébe beépítettük azt.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat		az ellenállóképesség mellett az alkalmazkodóképesség is megjelenhetne a koherenciáról szóló alfejezetben (12. old)			MTA RTB értelmezése szerint a reziliencia rugalmas alkalmazkodóképességet jelent	Köszönjük a javaslatot, ennek megfelelően javítottuk a mondatot.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat				A nyilvánosság bevonása a 218/2009. (X.6.) Korm. rendelet alapján megtörtént.		Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat				A környezeti, gazdasági és társadalmi hatások elemzése elsősorban a koncepció helyzetfeltáró munkarésze, másodsorban az aktuális környezeti, gazdasági, társadalmi folyamatokra, harmadrészt az országos tervezési dokumentumok alapján készült a javaslattevő fázisban megfogalmazott célok és prioritások mentén történt meg.		Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat				A TFK prioritásai által befolyásolt környezeti tényezőket,		Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	Tanyaépületek környezettudatos, energiahatékony	Tényezők leírásai lelőgnak a 2. táblában		Tanyaépületek környezettudatos, energiahatékony fejlesztése		Köszönjük a javaslatot, ami alapján kiigazítottuk a táblázatot.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	A klimatikus hatásoktól kevésbé függő szezonális és szезontól független zöldségtermesztés, gyümölcstermesztés	Tényezők leírásai lelőgnak a 2. táblában		A klimatikus hatásoktól kevésbé függő szezonális és szезontól független zöldségtermesztés, gyümölcstermesztés fejlesztése		Köszönjük a javaslatot, ami alapján kiigazítottuk a táblázatot.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	A munkaerőpiacról kiszorultak szociális szempontokat figyelembe	Tényezők leírásai lelőgnak a 2. táblában		A munkaerőpiacról kiszorultak szociális szempontokat figyelembe vevő visszaintegrálása		Köszönjük a javaslatot, ami alapján kiigazítottuk a táblázatot.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	A mező- és erdőgazdaság fenntarthatóságának javításához...			Kell a mondat elé pl. az intézkedések elmaradása/beavatkozóso k elmaradása esetén stb.		Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	A dekoncentrált fejlődés és a barnamezős beruházások ellenére,	Befejezetlen mondat				Köszönjük a javaslatot, ami alapján javítottuk a mondatot.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	Az 1990-es évek elején a pusztai turizmus kapcsán	Befejezetlen mondat				Köszönjük a javaslatot, ami alapján kiigazítottuk a táblázatot.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	Mivel a Hátság turisztikai vonzerőjének egy jelentős hányadása	elütés		Mivel a Hátság turisztikai vonzerőjének egy jelentős hányadát		Köszönjük a javaslatot, ami alapján korrigáltuk az érintett mondatokat.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	Csak e komplex megközeítéssel			Csak e komplex megközeítéssel		Köszönjük a javaslatot, ami alapján korrigáltuk az érintett mondatokat.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	az vízkészletek			a vízkészletek		Köszönjük a javaslatot, ami alapján korrigáltuk az érintett mondatokat.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	Ezek figyelembevétele a ajánlott			Ezek figyelembevétele ajánlott		Köszönjük a javaslatot, ami alapján korrigáltuk az érintett mondatokat.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat		10.o. 1. táblázat: nem kerül jellemzésre a táblázat, illetve nem derül ki, hogy ahol nincs koherencia, ott csak a hiányzik a cél a másik dokumentumban, vagy akár azzal ellentétes a cél; utóbbi esetleg külön lehetne jelölni				Köszönjük az észrevételt! Felhívjuk szíves figyelmét, hogy a különböző szintű területi tervekkel való koherenciát a 3. fejezet tárgyalja részletesen. Ezen belül a 3.1.2-es fejezet mutatja be az illeszkedést az 1. táblázatban felsorolt tervekhez. Az 1. táblázat egyértelmű, a tervezés folyamán az országos dokumentumokkal ellentétes cél nem fogalmazódott meg.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	a víz, a talaj és az erdők, az édesvíz, a vizes élőhelyek megőrzése			a víz, a talaj és az erdők, a vizes élőhelyek megőrzése”;		Köszönjük a javaslatot, ami alapján javítottuk a mondatot.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	NÉS2: a térségre szabott komplex vidékfejlesztési programot kell készíteni	itt területfejlesztési dokumentumok készültek, nem vidékfejlesztési, azaz kérdés, hogy kell e külön vidékfejlesztési program is a terület rurális részeire				Köszönjük az észrevételt! A vidékfejlesztési program helyett a komplex fejlesztési program-ra javítottuk a kifogásolt részt.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat		15.o. 3.1.3. Esetleg lehetne konkretizálni , ha vannak olyan települések , amelyek esetében vélhetően konfliktushelyzet alakulhat ki a program megvalósítása során.				Köszönjük az észrevételt! Azt gondoljuk, hogy a hatáselemzésben az általában valószínűsíthető konfliktusok feltárása a feladat, hogy ezekre fel lehessen készülni a megvalósítás folyamán. A konkrét konfliktusok feltárása a felülvizsgálati szakaszban történik a monitoring rendszer eszközeit felhasználva. A konfliktusok feloldásához pedig a partnerségi terv végrehajtása adja a biztosítékot.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat		17.o. 2. tábla: Fejlécben állapotok célszerűek, nem tevékenység, azaz klímavédelem helyett klíma, energiatakarékosság helyett energiagazdálkodás lehetne esetleg.		klímavédelem helyett klíma, energiatakarékosság helyett energiagazdálkodás		Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat		17-18.o. 2. tábla: A „Közösségi és kerékpáros közlekedés fejlesztése a tanyás területeken” cél része igazából a másik általánosabb célnak: „Tanyás területek közlekedési lehetőségeinek javítása”				Köszönjük az észrevételt! Mind a Stratégiai, mind az Operatív Programban a 2. prioritásnál kifejtettük a beavatkozási területek közti különbségeket. Az első a közösségi és a kerékpáros közlekedés fejlesztésére koncentrált, míg a második arra, hogy az egyes tanyáktól tegyük használhatóvá az utakat a közútvonalak mellett található buszmegállóig, vagy kerékpárutakig. Fontos azt is látni, hogy a tanyai prioritásba beemeltük a zártkertek problémakörét is, ami szintén indokolja a két közlekedésfejlesztési beavatkozási terület szétválasztását.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat		23.o.: A TFK meg nem valósulása kapcsán felmerül, hogy melyek azok a célok, amelyeket más, a térséget érintő tervek (vármegyei stb.) nem tartalmaznak. A korábban levezetett célazonosságok a TFK és a többi tervdokumentum között, azt sejteti, hogy több cél (más forrásból?) megvalósulhat, vagy nem?				A TFK kidolgozásakor a DTkH Térségi Fejlesztési Tanácsot alkotó három vármegye területfejlesztési egyéb stratégiai dokumentumai képezték a tervezés alapját. Ebből következően a célok között jelentős átfedés van. Ezek megvalósulása alapvetően a források függvénye, melyben jelenleg még bizonytalanság van, mind az európai, mind a hazai pénzügyi eszközök tekintetében. A kormányzat tervei szerint 2024-ben területfejlesztési irodákat létesítenének a vármegyékben és 2025-ben egy hazai területfejlesztési alap is elindulna. Ennek részleteiről azonban még nem állnak rendelkezésünkre információk. Fontos azt kiemelni, hogy a Tanács szerepe inkább egyeztető, koordináló lehet, hiszen jelenleg a rendelkezésére álló költségvetési keretek csak szoft beavatkozások megvalósítását teszik lehetővé.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat		25.o. 3.3.2.: „Infrastruktúra fejlesztés” – az infrastruktúra elég általános kifejezés, míg az ennél a résznél a leírtak a közlekedési infrastruktúrára vonatkoznak		közlekedési infrastruktúra		Köszönjük a javaslatot, ami alapján módosítottuk a kifejezést.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat		Általánosságban: a forgalomirányítás hatása a zajszennyezésre összetett és kérdéses eredményesége, mert igazából zajcsökkenést a kisebb forgalom jelent, nem az átírányítás. Illetve a turizmus átstrukturálása jelent potenciált a zajcsökkenésre.				Köszönjük az észrevételt! A Területi hatásvizsgálat 3.4.4-es fejezetében csak lehetőségként kerül említésre a forgalomirányítás zajcsökkentő szerepe Kecskemét esetében, ráadásul az okos parkolási rendszer bevezetésével együtt alkalmazva azt. Egyetértünk abban, hogy a közlekedési zajterhelés csökkentése biztosan csak mérséklésével lehetséges. Viszont véleményünk szerint a forgalomirányítás jó esetben biztosítja a folyamatos közlekedést, azaz a fékezés, a hirtelen gázadás, vagy a gyorsítások számának csökkentését is, ami zajcsökkentő hatású. Emellett a forgalomelterelés (forgalomirányítási eszköz) lehetővé teszi, hogy a városok sűrűn lakott területeiről, vagy a zajtól különösen védendő területeinek közeléből (zajvédelmi szempontból különleges területek) az elkerülő utakra tereljék pl. a nehézgépjármű forgalmat. Az okosparkolás a személygépjárműforgalom csökkentését szolgálja a célirányos parkolás lehetővé tételével.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat		21. és 32.o.: Ismétlődik a védett területek (Natura 2000 stb.) nagyságának ismertetése	3.4.5-ből kitorolni			Az ismétlődést megszüntettük, az adatokat a 3. táblából töröltük, míg a pontos adatok megmaradtak a 3.3.5. fejezetben.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	számos kultúrákövető faj talál otthonra a hagyományos tanyaépületek környezetében, azok padlásán (pl. gyöngybagoly).		Több példa esetleg jó lenne			Az érintett mondatot kiegészítettük további példákkal.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	3.4.7 A területhasználatra és a térszerkezetre gyakorolt hatások, következmények	A térszerkezet a 2/2005. rendeletben inkább lokális vonatkozású („helyi adottságoknak megfelelő optimális térszerkezet”), a területrendezés szemszögéből értelmezendő, így nem az országos vagy nagytérségi térszerkezetre gyakorolt hatásban kell gondolkodni, hanem kisléptékben, hasonlóan a területhasználatához (annak változásához)				Álláspontunk szerint a 3.4.7 fejezet tartalma teljesíti a probléma leírásában kért elvárást, a Homokhátság szintjén megjelenő területhasználatához kötődő hatásokat, következményeket mutat be.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	40.o. 3.4.8.	Esetleg kicsit több formája és jellemzője megjelenhetne a helyi társadalmikulturális hagyományoknak a leírásban, ami veszélybe kerülhet (nem csak a népesség csökkenése miatt a megszűnés, hanem mi változhat meg?)				A javaslatnak megfelelően az érintett bekezdést kiegészítettük, felvetve a népességcserélődést és a városias életvitel terjedésének potenciális hatásait.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	45.o. 3.4.10.	Az idézet kormányrendelet vonatkozó pontjának leírását célszerű értelmezve leírni, azaz alfejezet címként inkább		3.4.10 A természeti erőforrások megújulására gyakorolt hatások, következmények		Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	47.o. és 48.o. 3.4.11.: „Településfejlesztési Koncepcióban”	milyen településről van szó? Vagy a területfejlesztési koncepcióról van szó?				Köszönjük a javaslatot, ami alapján korrigáltuk az érintett mondatokat.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	47.o. 3.4.11.	A korábban már leírt légszennyezés csökkenése (por) is megjelenhet e részben, mint egészségre ható tényező.				A javaslat alapján az érintett bekezdést kibővítettük.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	49.o. 3.4.12	A programban rögzített több programelem (cél) nincs itt megemlítve, amelyek hatnak a környezettudatos életmódra (tehetséggondozás, lakossági víztakarékosság stb.).				Köszönjük a javaslatot, a szöveg javításával több kapcsolódó prioritást és beavatkozási területet megemlítettünk.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	49.o. 3.4.12.	A közösségi kertek kevésbé a lakossági önellátást szolgálják, inkább a közösségépítést.				A mondat helyesbítésre került a javaslat alapján, kiemelve a rekreációs és közösségépítési funkciót. Azonban egyértelműen a szemléletformáláshoz is közik van, hiszen elvezethetnek a helyi termékek fogyasztásának ösztönzéséhez és az önellátás igényének kialakulásához is.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	52.o. 3.4.13	Amíg a helyi iparüzési adó településszintű , addig nehezen koordinálható az ipari vállalkozások több településre terítése. (Ellenpélda van az adó területiségére hazánkban).				Köszönjük az észrevételt! Az elmúlt években a helyi adók tekintetében bevezetett változások mint például a gépjárműadó megosztása, majd áthelyezése, vagy az iparüzési adót be nem vezető önkormányzatok bizonyos pályázatokból történő kizárása, valamint az iparüzési adóerőképeség 1,4%-os szinten történő megállapítása mára oda vezettek, hogy az önkormányzatok ritka esetben egyáltalán nem, vagy a maximális 2%-os adómértékkel vetik ki azt. Tehát a korábbi adóoptimalizálási lehetőségek alapvetően bezárultak és az állam a maximális adómérték szerinti kivétel irányába tereli az önkormányzatokat. A helyi iparüzési adó régebben is csak egyetlen faktor volt a vállalkozások (elsősorban szállítványozási cégek esetében volt ez fontos) telephelyválasztásának kérdésében, ami ennél jóval összetettebb folyamat.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	52.o. 3.4.14.	Ebben a részben kevesebb szó esik a konkrétan leírandó dolgokról (természeti erőforrások elvonása más térségből, pl. Duna vízének idehozatala, helyi természeti erőforrások kivitele, például?)				Köszönjük az észrevételt, a fejezetben az érintett bekezdéseket kiegészítettük ennek megfelelően.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	54.o. 3.6.	Porszenyezés regionális csak, nem terjed át délen?				Köszönjük a javaslatot! A vonatkozó 3.6-os fejezetet kibővítettük a porszenyezés tárgyalásával.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	55.o. 4.	A hatásértékelés célja a TFK utólagos, szükséges korrekciója , ha olyan hatás tárul fel, amely nem derült ki korábban. Ezért célszerű ezt a végleges TFK után, akár külső szakértőkkel elvégeztetni. És utána ezeket célszerű beépíteni a TFK-ba. Itt általánosságok jelennek meg, nem ilyen konkrétumok.				Köszönjük az észrevételt! A hatásértékelés tárgya a területfejlesztési koncepció és az abban leírt, tények és adatok, ahogy azt az 1.5-ös módszertani fejezet is ismerteti. Így koncepcióban meglévő ismeretek alapján történik a területi hatások összefoglalása. A területfejlesztési koncepció és program korrekciója a felülvizsgálati fázis feladata. Mind a területfejlesztési program, mind pedig a területi hatásvizsgálat kiterjed a monitoring feladatokra. Ezek alapján a program hatásait két évente értékelni kell és szükség esetén a tervezési dokumentumokat módosítani szükséges.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	55.o. 4.			A megyéknek támogatnia kell		Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	58-59.o. 5	A TFK-ban leírtak milyen más tervre, programra vannak befolyással? És javasolhatók-e olyan környezeti szempontú intézkedések, előírások, feltételek, szempontok, amelyeket a TFK által befolyásolt más tervben, illetve programban figyelembe kell venni?		pl. megyei tervek)		Köszönjük a javaslatot, a releváns terveket és azok főbb hatásait beépítettük a releváns bekezdésekbe, felsorolásokba.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	60.o. 6.	Nem derül ki, hogy az ajánlott indikátorok milyen forrásból gyűjthetők be.				Köszönjük az észrevételt! A területi hatásvizsgálat 6. fejezetét kibővítettük az lehetséges adatforrások bemutatásával.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	62-63.o. 7	Átgondolandó az összefoglaló struktúrája és tartalma		pl. fejezetként mehetne végig a dokumentumon és kiemelésre kerülnének a leglényegesebb elemek, összefoglalva pár mondatban		Az összefoglaló célja, hogy tömören érthetően tárgyalja a dokumentum legfontosabb megállapításait. Az egyes fejezetek egyenkénti "összefoglaláson belüli összefoglalása" ezen célok elérését nem teszi lehetővé, másrészt ebben a formában nem történik meg a tematika súlyozása sem.
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Stratégiai és Operatív Program A "3. Felsőoktatási szerepkör erősítése" című fejezet (62. oldal közepén, az első bekezdés második és harmadik mondata)	"Az utóbbi évtizedben az integráció és az egyetem cím elnyerése mellett a képzés kínálat is bővült, valamint komoly infrastrukturális fejlesztések zajlottak, mint a Kecskeméti Campus projekt. <u>E projektnek 2022-ben indult második üteme, ami a tervek szerint Ezen időszak egyik kiemelt célja ezen beruházások folytatása, aminek részét képezi a Campus projekt 2022-ben indult és 2024-ben befejeződő második üteme, a kecskeméti felsőoktatási képzés színvonalának és versenyképességének növelése.</u> "	Az idézett szöveg második mondatának átfogalmazása javasolt.	Az idézett szöveg második mondatának átfogalmazása javasolt.	"Az utóbbi évtizedben az integráció és az egyetem cím elnyerése mellett a képzés kínálat is bővült, valamint komoly infrastrukturális fejlesztések zajlottak, mint a Kecskeméti Campus projekt. A projekt 2022-ben indult, amelynek a 2024-ben befejeződő második ütemének kiemelt céljai közt szerepelt a beruházások folytatása a kecskeméti felsőoktatási képzés színvonalának és versenyképességének növelése érdekében. "		Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Stratégiai és Operatív Program A "2.3 A víz talajban történő tárolásának elősegítése a mezőgazdaságban" című fejezet (104. oldal alján, a felsorolás második pontja)	" <u>Folyamatos</u> a talajtakarás biztosítása (növényi maradványok, takarónövények)"	Az idézett szöveg első szavának végén az "a" betű felesleges, törlése szükséges	Az idézett szöveg első szava helyesen: "folyamatos"	" Folyamatos talajtakarás biztosítása (növényi maradványok, takarónövények)"		Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Stratégiai és Operatív Program "2.3. Felsőoktatási szerepkör erősítése" című fejezet (130. oldal, első bekezdés)	"Az utóbbi évtizedben az integráció és az egyetem cím elnyerése mellett a képzés kínálat is bővült, valamint komoly infrastrukturális fejlesztések zajlottak, mint a Kecskeméti Campus projekt. <u>E projektnek 2022-ben indult második üteme, ami a tervek szerint Ezen időszak egyik kiemelt célja ezen beruházások folytatása, aminek részét képezi a Campus projekt 2022-ben indult és 2024-ben befejeződő második üteme, a kecskeméti felsőoktatási képzés színvonalának és versenyképességének növelése.</u> "	Az idézett szöveg második mondatának átfogalmazása javasolt.	Az idézett szöveg második mondatának átfogalmazása javasolt.	"Az utóbbi évtizedben az integráció és az egyetem cím elnyerése mellett a képzés kínálat is bővült, valamint komoly infrastrukturális fejlesztések zajlottak, mint a Kecskeméti Campus projekt. A projekt 2022-ben indult, a 2024-ben befejeződő második ütemének egyik kiemelt célja a beruházások folytatása a kecskeméti felsőoktatási képzés színvonalának és versenyképességének növelése érdekében. "		Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Stratégiai és Operatív Program " 6. A prioritáshoz tartozó indikátorok" című táblázat "4. Igények kielégítése a kultúra, a sport, a szabadidő és rekreáció területén" című sor (131. oldal)	"Felújított és épített kulturális, sport és szabadidős létesítmények - m ² Kulturális, szabadidős és sportesemények száma - db Kulturális, szabadidős és sporteseményeken résztvevők száma - db"	A 4. beavatkozási terület indikátorai közé javasolt a stratégiai célok környezeti szempontú teljesülésének mérésére használható barnamezős területek hasznosításának mutatószáma.	Javasolt a táblázat 4. sorában az indikátor oszlop kiegészítése a következő indikátor mutatóval: " Barnamezős beruházások területe az összes beruházási területből ", a "Mérési egység" oszlopba: "%"	"Felújított és épített kulturális, sport és szabadidős létesítmények - m ² Barnamezős beruházások területe az összes beruházási területből - % Kulturális, szabadidős és sportesemények száma - db Kulturális, szabadidős és sporteseményeken résztvevők száma - db"		Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Stratégiai és Operatív Program 5. A PRIORITÁSOK BEMUTATÁSA 5.1. A vízgazdálkodási módok összehangolása, térségi víz - és tájgazdálkodási platformok létrehozásával 2. A Prioritáshoz tartozó beavatkozási területek (39. oldal)	"1. A vízfelhasználás növekedésének megakadályozása"	Az <u>engedély nélkül létesített kutakból történő vízkivétel</u> negatívan befolyásolja a rendelkezésre álló felszín alatti vízkészlet mennyiségét és minőségét.	Javasolt az idézett szövegrész kiegészítése.	Az engedély nélkül létesített kutakból történő vízkivétel mennyiségének felmérése és az illegálisan fúrt kutak felülvizsgálata.		Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Stratégiai és Operatív Program 5. A PRIORITÁSOK BEMUTATÁSA 5.1. A vízgazdálkodási módok összehangolása, térségi víz- és tájgazdálkodási platformok létrehozásával 2. A Prioritáshoz tartozó beavatkozási területek (40. oldal)	"5. Lakossági víztakarékosság támogatása Emellett szükséges a lakosság szemléletformálása annak érdekében, hogy a víztakarékosság beépüljön a mindennapi gyakorlatba"	Az engedély nélkül <u>létesített kutakból történő vízkivétel</u> negatívan befolyásolja a rendelkezésre álló felszín alatti vízkészlet mennyiségét és minőségét.	Javasoljuk az idézett szövegrész kiegészítését az engedély nélkül létesített kutak problematikájával.	Ennek keretében az engedély nélkül létesített kutakból történő vízkivétel negatív hatásainak és veszélyeinek kiemelése, valamint a vízjogi engedélyeztetés fontosságának hangsúlyozása a lakosság számára.		Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Stratégiai és Operatív Program 5. A PRIORITÁSOK BEMUTATÁSA 5.5 Kecskemét központú innovációs környezet, a kreatív tudástér és kultúra megerősítésével 2. A Prioritáshoz tartozó beavatkozási területek (62. oldal)	"4. Igények kielégítése a kultúra, a sport, a szabadidő és rekreáció területén A kultúragazdaság irányába elmozdulás, az egyetemvárosi profil, valamint a térségi szerepkör erősítésének egyik fontos része a sokrétű kulturális, sport, és szabadidős lehetőségek biztosítása. <u>Az igények kiszolgálásakor törekedni kell a barnamezős és a rozsdávezeti akcióterületek hasznosítására.</u> "	Az idézett szöveg kiegészítését javaslom, <u>hangsúlyozandó a szennyezett területek helyreállításának, kármentesítésének</u> fontosságát.	Javasolt az idézett szöveg kiegészítése a kármentesítés fogalmának megjelenítésével.	Az igények kiszolgálásakor törekedni kell a barnamezős és a rozsdávezeti akcióterületek hasznosítására, valamint ennek részeként a szennyezett területek helyreállítására, kármentesítésének elősegítésére a környezet állapotának javítása érdekében.		A prioritás kifejtését a javaslatnak megfelelően javítottuk, továbbá a Területi Hatásvizsgálat 5. pontjában is részletezzük e kérdéskört. Köszönjük a javaslatot.
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Stratégiai és Operatív Program 7. A VÉGREHAJTÁSÁBAN KÖZREMŰKÖDŐ SZERVEZETEK KÖZTI MUNKAMEGOSZTÁS, EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS INFORMÁCIÓCSERE MEGHATÁROZÁSA, AZ ÉRDEKÉRVÉNYESÍTÉS RENDSZERE (79. oldal)	"7.1 A partnerségi terv célcsoportjai és a bevonás módszerei A területfejlesztési koncepció és program készítése során bevonandó célcsoportokat, a bevonás eszközeit és részvételi formáit a 218/2009. (X. 6.) Korm. rendelet határozza meg. A rendelet 18. § 1. bekezdése alapján a rendelet 10. melléklete tartalmazza a bevonandók körét:"	Az idézett szöveg utáni felsorolás nem tartalmazza a HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.-t.	Javasolt a felsorolás kiegészítése a HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt-vel, annak 2024. január 1-i megalakulásának megfelelően. A 218/2009 (X. 6.) Korm. rendelet hatályos melléklete már tartalmazza az új szervezetet.	A területfejlesztési koncepció és program készítése során bevonandó célcsoportokat, a bevonás eszközeit és részvételi formáit a 218/2009. (X. 6.) Korm. rendelet határozza meg. A rendelet 18. § 1. bekezdése alapján a rendelet 10. melléklete tartalmazza a bevonandók körét: 12. HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság		Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Stratégiai és Operatív Program 8. A VÉGREHAJTÁS ÉS A FINANSZÍROZÁS INTÉZMÉNYI ÉS ELJÁRÁSRENDI RENDSZERÉNEK ÁTFOGÓ BEMUTATÁSA (84. oldal)	"A területfejlesztési program további forrásai lehetnek a Pénzügyminisztérium alá tartozó nemzeti programok, melyek általában éves költségvetési keretből működnek. Emellett lehetnek még olyan infrastrukturális fejlesztések, melyek célzott támogatásban részesülnek részben költségvetési részben beruházási hitelkonstrukciókon keresztül. A főbb nemzeti támogatási programok: <u>Országos Környezeti és Kármentesítési Program.</u> "	A program <u>megnevezése nem pontos.</u>	Javasolt a program megnevezésének javítása Országos Környezeti Kármentesítési Programra.	Országos Környezeti Kármentesítési Program		Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Stratégiai és Operatív Program 12. A TERVEZETT TÉRSÉGI FEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSEK PRIORITÁS SZERINTI CSOPORTOSÍTÁSBAN 12.1 A vízgazdálkodási módok összehangolása, térségi víz - és tájgazdálkodási platformok létrehozásával 2. A Prioritáshoz tartozó beavatkozási területek (102. oldal)	"2.1 A vízfelhasználás növekedésének megakadályozása"	Az <u>engedély nélkül létesített kutakból történő vízkivétel</u> negatívan befolyásolja a rendelkezésre álló felszín alatti vízkészlet mennyiségét és minőségét.	Javasolt az idézett szövegrész kiegészítése.	Az engedély nélkül létesített kutakból történő vízkivétel mennyiségének felmérése és az illegálisan fúrt kutak felülvizsgálata.		Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Stratégiai és Operatív Program 12. A TERVEZETT TÉRSÉGI FEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSEK PRIORITÁS SZERINTI CSOPORTOSÍTÁSBAN 12.1 A vízgazdálkodási módok összehangolása, térségi víz - és tájgazdálkodási platformok létrehozásával 2. A Prioritáshoz tartozó beavatkozási területek (104. oldal)	"2.5 Lakossági víztakarékosság támogatása Emellett szükséges a lakosság szemléletformálása annak érdekében, hogy a víztakarékosság beépüljön a mindennapi gyakorlatba"	Az <u>engedély nélkül létesített kutakból történő vízkivétel</u> negatívan befolyásolja a rendelkezésre álló felszín alatti vízkészlet mennyiségét és minőségét.	Javasolt az idézett szövegrész kiegészítése az engedély nélkül létesített kutak problémakörével.	Ennek keretében az engedély nélkül létesített kutakból történő vízkivétel negatív hatásainak kiemelése, valamint a vízjogi engedélyeztetés fontosságának hangsúlyozása a lakosság számára.		Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Stratégiai és Operatív Program 12. A TERVEZETT TÉRSÉGI FEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSEK PRIORITÁS SZERINTI CSOPORTOSÍTÁSÁBAN 12.5 Kecskemét központú innovációs környezet, a kreatív tudástér és kultúra megerősítésével 2. A Prioritáshoz tartozó beavatkozási területek (130. oldal)	"2.4. Igények kielégítése a kultúra, a sport, a szabadidő és rekreáció területén A kultúragazdaság irányába elmozdulás, az egyetemvárosi profil, valamint a térségi szerepkör erősítésének egyik fontos része a sokrétű kulturális, sport, és szabadidős lehetőségek biztosítása. <u>Az igények kiszolgálásakor törekedni kell a barnamezős és a rozsdáövezeti akcióterületek hasznosítására.</u> "	Az idézett szöveg kiegészítését javasolom, hangsúlyozandó a szennyezett területek helyreállításának, kármentesítésének fontosságát.	Javasolt az idézett szöveg kiegészítése.	Az igények kiszolgálásakor törekedni kell a barnamezős és a rozsdáövezeti akcióterületek hasznosítására, Valamint ennek részeként a szennyezett területek helyreállítására, kármentesítésének elősegítésére a környezet állapotának javítása érdekében.		Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Stratégiai és Operatív Program 3. CÉLRENDSZER 3.1 Jövőkép – Klímazöldi alföldi nagytérség, értékes kultúrtájakkal és élhető településekkel 3.1.1 A térségi célmondat értelmezése (12. oldal) 3.3 Átfogó célok (17. oldal)	3.1.1 A térségi célmondat értelmezése és 3.3.1 Fenntartható természeti környezet teljes alfejezetek	Megállapítható, hogy ezek a megfogalmazások számok, adatok, mutatók, mennyiségek, időtávok meghatározása hiányában nem konkretizálhatóak . Nincs világos érthető-végrehajtható-ellenőrizhető-számon kérhető célmegjelölés.	Javasolt az alfejezet részletes kiegészítése számszerűsített adatokkal, mutatókkal, időintervallumokkal .	A felsorolt hiányosságok pótlása javasolt.		Köszönjük az észrevételt! A Területfejlesztési Koncepció feladata volt részletes helyzetfeltárást és értékelést készíteni, ahol adatokra alapozva történt meg a térséget érintő kihívások bemutatása. A jövőkép célja egy általános vízió felvázolása, hogy ha megvalósítjuk a területfejlesztési program intézkedéseit, akkor hova kívánunk eljutni 10-30 év múlva és milyen lehet a térségben élni. Kiemelnénk, hogy a Koncepcióban még egy negatív jövőképpel is készítettünk, hogy nyomatékosítsuk az intézkedések elmaradásának várható hatásait. A jövőkép műfajún túlmutat az, hogy részletesen adatokkal mutassa be a folyamatokat, hiszen a helyzetfeltárást 100 oldalt is meghaladó elemzését ebben nem lehet megismételni és nem is ez a célja.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Stratégiai és Operatív Program 5. Prioritások bemutatása 1. (40. oldal)	<p>"A Homokhátság fenntarthatóságának a vízmegtartás a záloga. A klímaváltozás kedvezőtlen tendenciái elsősorban a vízzel kapcsolatos problémákban nyilvánulnak meg, ezért a Homokhátság településeinek fejlesztése is a vízmegtartáson, a hatékony és fenntartható vízgazdálkodáson alapul. Ehhez a tájgazdálkodásnak is illeszkednie kell, amelynek során elsődleges feladat a Homokhátság mozaikos tájszerkezetéhez illeszkedő gazdálkodás kialakítása. A tájhasználat adottságokhoz illeszkedő megvalósítása maga után vonja a víztakarékos technológiák alkalmazását, a vízigény csökkenését, az öntözés alátámasztás helyett az alátámasztó rendszerek</p>	Megállapítható, hogy a prioritások, számok, adatok, mennyiségek, időtávok meghatározása hiányában nem konkretizálhatóak.	Javasolt az idézett részlet kiegészítése számszerűsített adatokkal, mutatókkal, időintervallumokkal.	A felsorolt hiányosságok pótlása javasolt.		Köszönjük a javaslatot! A Homokhátságot érintő környezeti, gazdasági és társadalmi kihívásokat - adatokra alapozottan - a Területfejlesztési Konceptió helyzetfeltáró és értékelő munkarészei tárgyalják. A Stratégiai és Operatív Program a prioritásokat és a beavatkozási területeket, valamint az azok fejlesztéséhez szükséges forrásigényt határozza meg, a jelen esetben a 2024-2030-as időszakra, annyi megszorítással, hogy alapvetően a jelenlegi uniós fiskális ciklus forrásaira épít (2021-2027 + 2 év), hiszen a következő időszak finanszírozásáról nincs információnk, ahogy a felállítandó hazai területfejlesztési alap céljait és lehetőségeit sem látjuk jelenleg. A prioritásokat bemutató táblázatokban és a Monitoring tervben csak javaslatot teszünk az indikátorokra. Azonban a konkrét mutatók, a kiindulási és a cél értékek meghatározása program szinten a felülvizsgálati fázis feladata. A program keretében megvalósuló projekteknél a projektgazda feladata a konkrét célokhoz kapcsolódó indikátorok kiválasztása, azok kiindulási és cél értékeinek meghatározása. A Stratégiai és Operatív Programok tehát a környezet elemek állapotával, konkrét indikátorszintű kiindulási és cél állapot meghatározással nem foglalkoznak, az általános területek meghatározásával nem foglalkoznak, az általános területek meghatározásával nem foglalkoznak, az általános területek meghatározásával nem foglalkoznak, az általános területek meghatározásával nem foglalkoznak.
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Stratégiai és Operatív Program 5. Prioritások bemutatása 7. (42. oldal)	<p>elsősorban a vegetációs időszakban a mezőgazdaság és a természeti rendszerek számára szállítanak vízpótlást. Ezáltal dúsíthatják az alászállt talajvizet, illetve táplálhatják csapadékhiány idején a csatornák vizét és az azokra támaszkodó ökoszisztémákat. A vízpótló rendszerek vízforrása a Homokhátság körüli vízfolyások szabad vízkészlete, mely elosztó hálózatokon keresztül jut el célterületre. Az ilyen rendszerek üzemeltetése megkívánja a területi vízgazdálkodás szemléletének megváltoztatását, a vízmegtartás elvének horizontális érvényesítését, az egyes csatornák infrastruktúrájának</p>	Nincs mérésekkel, számításokkal alátámasztott, pontos információ a felszíni vízfolyások mennyiségi, minőségi tulajdonságairól. Nincs információ a felszín alatti vízrendszer pótlásának helyszínéről, valamint arról, hogy mely területeken milyen talajvízszint emelkedést tartanak a módszerrel elérendőnek stb.. Nincsenek meghatározott időtávok sem.	Javasolt a számszerűsített adatok, mutatók, időintervallumok használata.	A felsorolt hiányosságok pótlása javasolt.		Köszönjük a javaslatot! A Homokhátság felszíni és felszín alatti vízkészleteinek mennyiségi és minőségi jellemzőit a Területfejlesztési Konceptió helyzetfeltáró és értékelő munkarészei tárgyalják. A Stratégiai és Operatív Program a prioritásokat és a beavatkozási területeket, valamint az azok fejlesztéséhez szükséges forrásigényt határozza meg, a jelen esetben a 2024-2030-as időszakra. Tehát ezekben dokumentumok a környezet állapotával, konkrét indikátorszintű kiindulási és cél állapot meghatározással nem foglalkoznak, az általános területek meghatározásával nem foglalkoznak, az általános területek meghatározásával nem foglalkoznak, az általános területek meghatározásával nem foglalkoznak.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Stratégiai és Operatív Program 9.2 Területfejlesztési Konceptiójában megfogalmazott prioritásokhoz javasolt indikátorok (88. oldal)	<p>1. Vizgádkodási módok összehangolása, térségi víz- és tájgázkodási platformok létrehozásával:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vízhasználat hatékonysága (pl. vízhasznosítás mértéke, vízfogyasztás, öntözési rendszerek hossza, kapacitása) (m3, m) • Talajvízszint változása (m) • Terméshozamok változása (kg, t, l) • A térség vízgázkodási fenntarthatósága és vízbázisok állapota (elvezetett szennyvíz mennyisége, esőkerlek száma, felszín alatti víztározók száma, kapacitása, burkolt felszínek aránya, zöldterületek nagysága) (db, m3, km2, m2) • Ökoszisztéma szolgáltatások minőségi változása (invazív fajok) 	<p>9.2. c. fejezetében prioritások és indikátorok számok, időtávok nélkül kerülnek bemutatásra, amely nélkül nem értelmezhető pontosan milyen időtáv alatt, milyen konkrét célokat akarnak megvalósítani, emiatt ennek végrehajtása és ellenőrzése sem lehetséges, ill. nem feleltethető meg az R 5. melléklet,</p> <p>2.1 Stratégiai program:</p> <p>- d) pontjának, ahol: a prioritások azonosításával összefüggésben célok és prioritások eredményességi kritériumainak, illetve számszerűsített mutatóinak meghatározását;</p> <p>- i) pontjának, ahol: a célok és prioritások eredményességi kritériumainak, illetve számszerűsített mutatóinak meghatározását írják elő;</p> <p>2.2 Operatív program:</p>	<p>A kijelölt stratégia mellé nem rendelnek adatokat, számokat, indikátorokkal-mutatókkal jellemzett eredménykritériumokat. Ez a probléma konzekvensen jelen van a DTkH SOP összes fejezetében, ezzel pedig a célok meghatározása mind annak végrehajtása mind a folyamat ellenőrzése lényegében követhetetlen-lehetetlenné válik.</p> <p>Javasolt a fejezet kiegészítését számszerűsített adatokkal, mutatókkal, időintervallumokkal.</p>	A felsorolt hiányosságok pótlása javasolt.		Köszönjük az észrevételt! A Stratégiai és Operatív Program időtávja a címben is és a tervezési folyamatot bemutató fejezetekben is rögzítve van. A dokumentum csak javaslatot tesz a Monitoring területeken keresztül azokra az indikátorokra, amelyekkel mérni lehet a célok megvalósulását. A konkrét indikátorok kiválasztása, a kezdeti valamint cél értékek meghatározása a program szintjén a felülvizsgálati fázis feladata. A programban finanszírozott projektek szintjén, pedig a projektgazda feladata a releváns indikátorok kiválasztása, az induló és a cél értékek meghatározása.
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Stratégiai és Operatív Program 12. A TERVEZETT TÉRSÉGI FEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSEK PRIORITÁS SZERINTI CSOPORTOSÍTÁSÁBAN (103. oldal)	<p>12.1 A vízgázkodási módok összehangolása, térségi víz- és tájgázkodási platformok létrehozásával teljes alfejezet</p>	<p>A térség komplex vízgázkodási rendszerének átalakításának sürgetése során, a célba vett területek: lakossági víztakarékosság, a szürkevíz felhasználása, felszíni és felszín alatti csapadékmegtartás-talajvízmegtartás növelése, csapadékvíz menedzsment stb. mellett, indokoltnak látszik foglalkozni a vezetékes vízellátás jelenlegi fenntarthatatlan állapotával. Az ÁSZ legutóbbi jelentésében rámutat: „A kitermelt vízmennyiség egynegyedét jelentette a hálózatba betáplált, ivóvízként nem használt közüzemi vízvesztesség”</p>	<p>A fenntartható vízgázkodás felé törekvés során érdemes a fókusz a vezetékes vízrendszer veszteségeinek felszámolása felé irányítani.</p>	Az alfejezet kiegészítése javasolt.		Köszönjük a figyelemfelhívást! A problémát a Bácsvíz viszonylatában ismerjük. A helyzet kialakulását jelentős részben előidéző szabályozási környezet változásáról nem tudunk. Ehhez azt is hozzátennénk, hogy a hálózat karbantartása nem területfejlesztési hanem közműszolgáltatói feladat. A jelzett prioritás első beavatkozása egybéként említi a víztakarékos technológiák alkalmazását a lakossági vízellátásban, amely egyúttal lehetővé teszi a hálózat infrastrukturális elemeinek a cseréjét is.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Stratégiai és Operatív Program 5. A PRIORITÁSOK BEMUTATÁSA 5.1. A vízgazdálkodási módok összehangolása, térségi víz- és tájgazdálkodási platformok létrehozásával (39. oldal)	5.1. A vízgazdálkodási módok összehangolása, térségi víz- és tájgazdálkodási platformok létrehozásával teljes alfejezet	Részletesebb tervek hiányában nem ismert pontosan miként kívánják megvalósítani a 41. oldal 3. ill. 8. pontjaiban leírt kívánatosnak tartott mezőgazdasági műveléssel kapcsolatos technológiaváltást , („ minimum tillage, no till, folyamatos talajtakarás, nagyüzemi mezőgazdaság háttérbe szorítása, talajmegújító mezőgazdaság, biogazdaság) ill. az ezeket alkalmazó „térségi víz és tájgazdálkodási platformok” működését, amikor a megreformált uniós agrártámogatási rendszer önmagában nem alkalmas eszköz erre.	Javaslom a konkrétabb bemutatását a vázolt mezőgazdasági reformfolyamatnak, kitérve arra, hogy hogyan lesz élet (verseny) képes és rentábilisan önnfenntartó a jelenlegi működési-támogatási keretek között.	Az alfejezet kiegészítése javasolt.		Köszönjük az észrevételt. A fejezetrészt a dokumentum által megszabott kereteken belül kiegészítettük.
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Stratégiai és Operatív Program 11.3 A DTKH térség indikatív forrástáblája 2023 -2027 (100. oldal)	Vízpótló rendszerek kiépítése Nemzeti forrás, KEHOP Plusz, Interreg IPA-CBC 50 mrdFt Elővárosi településkapcsolatok fejlesztése, mobilitás fenntartható fejlesztése TOP Plusz, IKOP Plusz 150 mrd Ft	A 100. oldalon a „11.3 A DTKH térség indikatív forrástábla 2023-2027” c. táblázatban közölt „indikatív költségigény” adatok, nem tükrözik vissza a célrendszeri prioritásokat, ahol az első prioritáscsoportban szereplő „Vízpótló rendszerek kiépítésre” területre, a forrásösszegeként megjelölt 755 mrd Ft-ból mindösszesen 50 mrd Ft-ot szánnak. Ugyanakkor, a 4. csoportba sorolt „ elővárosi településkapcsolati fejlesztésre, mobilitás fejlesztésre ” vagyis további útépitésre viszont 150 mrd Ft-t irányoznak elő.	Javaslom a forrástábla adatait a jelölt prioritásoknak megfelelően átdolgozni.	Az alfejezet kiegészítése javasolt.		Köszönjük a módosító javaslatot! Természetesen tisztában vagyunk azzal, hogy a Homokhátság területén a vízpótlást szolgáló infrastruktúra kialakítása a készülő tervek szerint több mint 1500 mrd Ft-ot is felemészthet. Ehhez képest valóban csekély összeget tartalmaz az operatív program, de ez a következő 3 évre vonatkozik, amire egyáltalán láthatók a források. Hibát követtünk el azonban, mert forrásösszeget mi az RRF forrás alapján kalkuláltuk (44,6 mrd Ft) és valóban más pénzügyi eszközök lehívása is reális lehet (pl.: KEHOP), így végül 75 mrd Ft-ra emeltük a tervezett források nagyságát. A településkapcsolatok és a fenntartható mobilitásfejlesztésre szánt összeget a három vármegye 2021-2027 közötti területfejlesztési operatív programja alapján kalkuláltuk.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Stratégiai és Operatív Program 3.3 Átfogó célok (18. oldal)	<p>3.3.1 Fenntartható természeti környezet</p> <p>A Homokhátságnak, mint Magyarország klímaváltozásnak leginkább kitett térségének jövője, fejlesztése elsősorban azon múlik, hogy hogyan tudjuk a természeti környezetet megőrizni, illetve állapotát javítani. A klímaváltozás kedvezőtlen tendenciái elsősorban a vízzel kapcsolatos problémákban nyilvánulnak meg. Ennek következtében a Homokhátság településeinek fejlesztése is a vízmegtartáson, a vízhez való megfelelő hozzáálláson, összességében a fenntartható vízgazdálkodáson alapul. A fejlesztések átfogó céljaként szereplő fenntartható természeti</p>	<p>A dokumentáció nem foglalkozik „a természeti környezet romlásának megállítása”, mint célterület kapcsán a meglévő szennyezett területek azonosításával és a kapcsolódó környezeti veszélyek bemutatásával. Kiemelendő a terület szénhidrogén bányászattal kapcsolatos érintettsége, ami sajnos nem kerül említésre a dokumentációban.</p>	Javasolt az előzéken részletezett - szennyezett területek felmérése - kármentesítése témájának megjelenítése.	Az alfejezet kiegészítése javasolt.	A területen folytatott szénhidrogén bányászat bemutatása a Koncepció helyzetfeltáró munkarésében megtörtént. A kapcsolódó szennyezett területek felmérése nem része a Stratégiai Programnak. A szennyezett területek országos felmérése a Nemzeti Környezetvédelmi Program öt éves ciklusainak egyik célkitűzése és feladata.	
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Stratégiai és Operatív Program 5.5 Kecskemét központú innovációs környezet, a kreatív tudástér és kultúra megerősítésével (59. oldal)	<p>4. igények kielégítése a kultúra, a sport, a szabadidő és rekreáció területén</p> <p>A kultúragazdaság irányába elmozdulás, az egyetemvárosi profil, valamint a térségi szerepkör erősítésének egyik fontos része a sokrétű kulturális, sport, és szabadidős lehetőségek biztosítása. Az igények kiszolgálásakor törekedni kell a barnamezős és a rozsdáozveti akcióterületek hasznosítására. Kecskemét esetében a fejlesztések egyik potenciális színtere az Izsáki út környezete és a Sport utca, a volt Rudolf-laktanya térsége, ahol a szabadidős lehetőségek bővülése igazodik a szomszédos egyetemi és kollégiumi fejlesztésekhez. A kulturális</p>	<p>A dokumentációban nem foglalkoznak a meglévő barna területek, rozsdáozvetek felméréssel, ill. azok hasznosításával. Ez a problémakör a térség városai közül csak Kecskeméttel összefüggésben fordul elő a dokumentációban, álláspontunk szerint indokoltan szűkítése a problémakörnek.</p>	Javasolt a az előzéken részletezett, rozsdáozveti területek felmérése, hasznosítása hiányosságok (a tervezési terület egészére kiterjedő) pótlása.	Az alfejezet kiegészítése javasolt.	Köszönjük az észrevételt, a javaslat alapján az érintett bekezdést kibővítettük.	

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Stratégiai és Operatív Program 2.3 A tervezési folyamat főbb résztvevői (11. oldal) 4.1.1 Külső koherencia táblázat (36. oldal) 5.4 A vármegyéken átnyúló településkapcsolatok kialakítása, partnerséget ösztönző intézkedésekkel (58. oldal) 5.6 Magas minőségű élelmiszergazdaság, klímabarát agrárberuházások támogatásával (64. és 66. oldal) 5.8 Önálló és egyedi idegenforgalmi progresszió, új turisztikai struktúrák és termékek bevezetésével (72. oldal) 7.2 A partnerségi terv végrehajtása (81. oldal) 12.4 A vármegyéken	A dokumentumban "nemzeti parkok" és "Kiskunsági Nemzeti Park" szerepel.	Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.	Javasolt a megnevezés pontosítása a teljes dokumentumban.	A hivatalos: " Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság " megnevezés használata.		Köszönjük a javaslatot, ami alapján mindenütt megtörtént a kiegészítés.
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Területi Hatásvizsgálat "3.4.1 A talajt, termőföldet érintő hatások, következmények" című fejezet (26. oldal, első bekezdés 8. sor)	..."Városi csapadékvíz menedzsment rendszerek megvalósítása' beavatkozás),..."	A 17. oldalon kezdődő 2. tábla első oszlopa felsorolja a prioritásokhoz tartozó beavatkozási területeket, ezért az idézett szövegben javasolt a "beavatkozás" helyett a "beavatkozási terület" használata.	Az idézett szövegben a "beavatkozás" helyett a "beavatkozási terület" javasolt.	..."Városi csapadékvíz menedzsment rendszerek megvalósítása' beavatkozási terület),..."		Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Területi Hatásvizsgálat "3.4.1 A talajt, termőföldet érintő hatások, következmények" című fejezet (27. oldal, harmadik bekezdés 6. sor)	... "(P1-es prioritás – 'A víz talajban történő tárolásának elősegítése a mezőgazdaságban' beavatkozás)."	A 17. oldalon kezdődő 2. tábla első oszlopa felsorolja a prioritásokhoz tartozó beavatkozási területeket, ezért az idézett szövegben javasolt a "beavatkozás" helyett a "beavatkozási terület" használata.	Az idézett szövegben a "beavatkozás" helyett a "beavatkozási terület" javasolt.	... "(P1-es prioritás – 'A víz talajban történő tárolásának elősegítése a mezőgazdaságban' beavatkozási terület)."		Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Területi Hatásvizsgálat "3.4.2 A felszín alatti és felszíni vizek érintő hatások, következmények" című fejezet (28. oldal negyedik bekezdés 11. sor)	... "(P1-es prioritás – 'A tisztított szennyvíz (szürkevíz) megtartása, felhasználása' beavatkozás)."	A 17. oldalon kezdődő 2. tábla első oszlopa felsorolja a prioritásokhoz tartozó beavatkozási területeket, ezért az idézett szövegben javasolt a "beavatkozás" helyett a "beavatkozási terület" használata.	Az idézett szövegben a "beavatkozás" helyett a "beavatkozási terület" javasolt.	... "(P1-es prioritás – 'A tisztított szennyvíz (szürkevíz) megtartása, felhasználása' beavatkozási terület)."		Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Területi Hatásvizsgálat "3.4.2 A felszín alatti és felszíni vizeket érintő hatások, következmények" című fejezet (28. oldal ötödik bekezdés 8. sor)	..."(P1-es prioritás – 'A víz talajban történő tárolásának elősegítése a mezőgazdaságban' intézkedés),"	A 17. oldalon kezdődő 2. tábla első oszlopa felsorolja a prioritásokhoz tartozó beavatkozási területeket, ezért az idézett szövegben javasolt a "intézkedés" helyett a "beavatkozási terület" használata.	Az idézett szövegben a "intézkedés" helyett a "beavatkozási terület" javasolt.	..."(P1-es prioritás – 'A víz talajban történő tárolásának elősegítése a mezőgazdaságban' beavatkozási terület),"		Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Területi Hatásvizsgálat "3.4.2 A felszín alatti és felszíni vizeket érintő hatások, következmények" című fejezet (28. oldal ötödik bekezdés 10. sor)	..."(P1-es prioritás – 'A vízfelhasználás növekedésének megakadályozása' beavatkozás)."	A 17. oldalon kezdődő 2. tábla első oszlopa felsorolja a prioritásokhoz tartozó beavatkozási területeket, ezért az idézett szövegben javasolt a "beavatkozás" helyett a "beavatkozási terület" használata.	Az idézett szövegben a "beavatkozás" helyett a "beavatkozási terület" javasolt.	"(P1-es prioritás – 'A vízfelhasználás növekedésének megakadályozása' beavatkozási terület)." "		Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Területi Hatásvizsgálat "3.4.10 A természeti erőforrások megújulásának korlátozására gyakorolt hatások, következmények" című fejezet (45. oldal első bekezdés, 6. sor közepe)	"(2. Felszíni és felszín alatti csapadéktárolás;..."	A 17. oldalon a 2. tábla első oszlopában a P1 prioritás alatt a második beavatkozási terület neve: "Felszíni és felszín alatti csapadékmegtartás" ezért az idézett szövegben javasolt a "csapadéktárolás" helyett a "csapadékmegtartás" használata.	Az idézett szövegben a "csapadéktárolás" helyett "csapadékmegtartás" használata javasolt.	"(2. Felszíni és felszín alatti csapadékmegtartás ;..."		Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Területi Hatásvizsgálat "3.4.10 A természeti erőforrások megújulásának korlátozására gyakorolt hatások, következmények" című fejezet (46. oldal negyedik bekezdés, 10. sor eleje)	"A dekoncentrált fejlődés és a barnamezős beruházások ellenére, Mivel Pest megyei Homokhátság területén a szuburbanizációs nyomás középtávon nem fog csökkenni;..."	Az idézett szövegben a mondat közepén a vessző után a "Mivel" szó felesleges.	Az idézett szövegben a vessző után a "Mivel" szó helyett az "a" névelő továbbá a "megyei" helyett a "vármegyei" elnevezés javasolt.	"A dekoncentrált fejlődés és a barnamezős beruházások ellenére, a Pest vármegyei Homokhátság területén a szuburbanizációs nyomás középtávon nem fog csökkenni;..."		Köszönjük a javaslatot, ami alapján átirított az érintett mondatot.
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Területi Hatásvizsgálat 4. A KONCEPCIÓ ÉS A PROGRAM KÖRNYEZETI EREDMÉNYESSÉGÉNEK JAVÍTÁSÁRA TETT JAVASLATOK, (56. oldal, első bekezdés, 7. sor)	"Csak e komplex megközeítéssel lehet hatékonyan kezelni a vízhiányt..."	Az idézett szöveg közepén a "megközeítéssel" betű elütések javítása	Az idézett szövegben a "megközeítéssel" javítása "megközelítéssel"-re	"Csak e komplex megközelítéssel lehet hatékonyan kezelni a vízhiányt..."		Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Területi Hatásvizsgálat 5. A KONCEPCIÓ ÉS A PROGRAM KÖRNYEZETI EREDMÉNYESSÉGÉNEK JAVÍTÁSÁRA TETT JAVASLATOK, (56. oldal, negyedik bekezdés, 4-6. sor)	"A megerősített tanyák a helyi lakosság számára lakóhelyként, családi birtokközpontként és turisztikai attrakcióként is a térség előnyére válhatnak őket."	Az idézett szövegben a mondatvégén olvasható "őket" szó felesleges, törölni szükséges.	Az idézett szöveg végén az "őket" törlése szükséges.	"A megerősített tanyák a helyi lakosság számára lakóhelyként, családi birtokközpontként és turisztikai attrakcióként is a térség előnyére válhatnak."		Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Területi Hatásvizsgálat 7. KÖZÉRTHETŐ ÖSSZEFOGLALÓ, (63. oldal második bekezdés 3. sor)	"Ezek figyelembevétele ajánlott, mert segíthetik ..."	Az idézett szövegben a "figyelembevétele" szó után az "a" névelő felesleges, törlése szükséges.	Az idézett szövegben az "a" névelőt törölni szükséges.	"Ezek figyelembevétele ajánlott, mert segíthetik ..."		Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Területi Hatásvizsgálat 3. A KONCEPCIÓ ÉS A PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSÁNAK VÁRHATÓ KÖRNYEZETI HATÁSAI, KÖVETKEZMÉNYEI 3.4 A Konceptió és a Program megvalósítása esetén várható, a környezetre gyakorolt közvetlen és közvetett hatások, környezeti következmények 3.4.1 A talajt, termőföldet érintő hatások, következmények (27. oldal)	"A zöldmezős építkezések kerülése, helyettük a barnamezős beruházások előtérbe helyezése pozitív hatással van a talajok állapotára."	Az idézett szöveg kiegészítése javasolt, hangsúlyozandó a szennyezett területek helyreállításának, kármentesítésének fontossága.	Javasolt az idézett szöveg kiegészítése.	A zöldmezős építkezések kerülése, helyettük a barnamezős beruházások előtérbe helyezése, valamint ennek részeként a szennyezett területek helyreállításának, kármentesítésének elősegítése pozitív hatással van a talajok állapotára.		Köszönjük a javaslatot, ami alapján az érintett mondatot átírtuk.
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Területi Hatásvizsgálat 3. A KONCEPCIÓ ÉS A PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSÁNAK VÁRHATÓ KÖRNYEZETI HATÁSAI, KÖVETKEZMÉNYEI 3.4 A Konceptió és a Program megvalósítása esetén várható, a környezetre gyakorolt közvetlen és közvetett hatások, környezeti következmények 3.4.2 A felszín alatti és felszíni vizeket érintő hatások, következmények (28. oldal)	"A térségre jellemző speciális probléma az ivóvíz kutakból vételező tanyák ellátása. Ezek esetében a minőség biztosítása egyes területeken monitoringot igényelhet a vízbázis esetleges szennyeződése miatt. Az ivóvízbázisok elszennyeződésének megakadályozása elsődleges, amelyhez a megfelelő – felszín alatti vízkészleteket nem károsító – területhasználat is elengedhetetlen."	Az engedély nélkül létesített kutakból történő vízkivétel negatívan befolyásolja a rendelkezésre álló felszín alatti vízkészlet mennyiségét és minőségét.	Javasolt az idézett szöveg kiegészítése.	Az ivóvízbázisok mennyiségi és minőségi védelme érdekében fontos az engedély nélkül létesített kutakból történő vízkivétel felmérése és az illegálisan fúrt kutak felülvizsgálata.		Köszönjük a javaslatot! A kért módosítással kiegészítettük a területi hatásvizsgálat 3.4.2-es fejezetét.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Területi Hatásvizsgálat 4. A KONCEPCIÓ ÉS A PROGRAM KÖRNYEZETI EREDMÉNYESSÉGÉNEK JAVÍTÁSÁRA TETT JAVASLATOK (55. oldal)	"7. Területgazdálkodás: A talaj védelme érdekében minden telephely- és ingatlanfejlesztésben a barnamezős beruházások szorgalmazása javasolt. Beruházásoknál kerülni kell a természetes területek beépítését. A mennyiségi csökkenés mellett a zöld területek fragmentációja is kerülendő."	Az idézett szöveg kiegészítését javaslom, hangsúlyozandó a szennyezett területek helyreállításának, kármentesítésének fontosságát.	Javasolt az idézett szöveg kiegészítése.	A talaj védelme érdekében minden telephely- és ingatlanfejlesztésben a barnamezős beruházások szorgalmazása, valamint ennek részeként a szennyezett területek helyreállításának, kármentesítésének elősegítése javasolt.		A javasolt szövegrésszel kibővítettük az eredeti szöveget.
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Területi Hatásvizsgálat 6. MONITORING JAVASLATOK A TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ ÉS PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ ÉS ÉRTÉKELÉSÉHEZ (60. oldal)	"A DTKH területén különösen neuralgikus tényező a vízfelhasználás és vízkivétel. A jelenlegi alacsony talajvízszintek miatt törekedni kell a minél szélesebb alkalmazási területen végzett csapadékvíz gyűjtésre. A begyűjtött csapadékvíz potenciális forrása lehet az öntözési igények fedezésére is, tovább csökkentve az értékes vízbázisokból történő vízkivételt."	Az engedély nélkül létesített kutakból történő vízkivétel negatívan befolyásolja a rendelkezésre álló felszín alatti vízkészlet mennyiségét és minőségét.	Javasolt az idézett szöveg kiegészítése.	Az ivóvízbázisok mennyiségi és minőségi védelme érdekében fontos az engedély nélkül létesített kutakból történő vízkivétel felmérése és az illegálisan fúrt kutak felülvizsgálata.		Köszönjük a javaslatot, ami alapján kiegészítettük a részt.
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Területi Hatásvizsgálat 5. A KONCEPCIÓ ÉS A PROGRAM ÁLTAL BEFOLYÁSOLT PROGRAMOKRA, PROJEKTEKRE VONATKOZÓ JAVASLATOK (58. oldal)	"Mindemellett a koncepcióban meghatározott átfogó- és stratégiai célok környezeti szempontú teljesülésének mérésére az alábbi monitoring mutatók alkalmazásának fontosságát emelnénk ki:"	Az idézett szövegrész kiegészítését javaslom a környezeti kármentesítéssel érintett területek számával, amely megfelelően alkalmazható monitoring mutató a környezeti szempontú célok teljesülésének mérésére.	Javasolt az idézett szöveg kiegészítése.	Környezeti kármentéssel érintett területek száma (db) illetve a környezeti kármentesítéssel érintett területek nagysága (m2)		A javasolt mutatót beemeltük az érintett felsorolásba, köszönjük a javaslatot.
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Területi Hatásvizsgálat 3.4.9 Klímát (kibocsátás és alkalmazkodás tekintetében) érintő hatások, következmények (44. oldal)	"A fák szén-dioxidot és egyéb szennyezőanyagokat nyelnek el, kiszűrik a szálló port, ezáltal tisztítják a levegőt..."	Félreérthető a mondatrész, amely szerint a szén-dioxid szennyező anyag és a fák porszűrést és légtisztítást végeznek.	Javasolt a mondatrész átfogalmazása.	A fák szén-dioxidot kötnek meg, csökkentik a talajmenti légáramlatok sebességét, ezáltal a szélerezési mérsékelhető, valamint a szálló por ülepedésére is kedvező hatással vannak.		Köszönjük a javaslatot, az érintett mondatot javítottuk.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Területi Hatásvizsgálat 3.2.2 A fennálló környezeti konfliktusok, problémák leírása és mindezek várható alakulása, ha a Konceptió és a Program nem valósulna meg (24. oldal)	"Az előregedő népesség miatt klímaváltozás következtében romló környezeti feltételek megnövelik az egészségügyi kiadásokat mind az egyének, mind a kormányzat számára."	Félreérthető a mondat tartalma, az előregedő népesség nem okoz klímaváltozást.	A szöveg pontosítása javasolt: névelő beszúrása, megfelelő kötőszó beszúrása	"Az előregedő népesség és a klímaváltozás következtében romló környezeti feltételek megnövelik az egészségügyi kiadásokat mind az egyének, mind a kormányzat számára."		Köszönjük a javaslatot, az érintett mondatot helyesbítettük.
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Területi Hatásvizsgálat 3.4.3 A levegőt érintő hatások, következmények (30. oldal)	"Ezen gázok között (VOC, NOx és CO) további fotokémiai reakció hatására felszínközeli ózon is keletkezik, amely egészségügyi kockázatokkal (szív- és érrendszeri, légzőszervi) bír."	Közvetlenül az emberi egészségre jelentenek kockázatot a légszennyező gázok, az egészségügyre csak közvetetten.	Javasolt a szöveg pontosítása: "egészségügyi kockázatokkal" helyett "egészségi kockázatokkal" vagy "egészséget veszélyeztető kockázattal bír". Egészségügyön az ellátórendszert (kórházak stb.) értjük.	"Ezen gázok között (VOC, NOx és CO) további fotokémiai reakció hatására felszínközeli ózon is keletkezik, amely egészséget veszélyeztető kockázattal (szív- és érrendszeri, légzőszervi) bír."		Köszönjük a javaslatot, az érintett mondatot javítottuk.
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Területi Hatásvizsgálat 3.4.3 A levegőt érintő hatások, következmények (31. oldal)	"A lakosság számára is negatív következményekkel jár a szálló por koncentráció növekedése, mind az általános életkörülményeket, mind az egészségügyi kockázatokat tekintve."	Közvetlenül az emberi egészségre jelent kockázatot a szálló por, az egészségügyre csak közvetetten.	Javasolt a szöveg pontosítása: egészségügyi helyett "egészségi" vagy "egészséget veszélyeztető". Egészségügyön az ellátórendszert (kórházak stb.) értjük.	"A lakosság számára is negatív következményekkel jár a szálló por koncentráció növekedése, mind az általános életkörülményeket, mind az egészséget veszélyeztető kockázatokat tekintve."		Az érintett mondatot javítottuk a javaslatnak megfelelően, melyet köszönünk.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Területi Hatásvizsgálat 3.4.4 A zaj- és rezgés tekintetében várható hatások, következmények (31. oldal)	"A zajártalom növekedés kiküszöbölése céljából párhuzamosan végrehajtható jó megoldás lehet a P2 prioritás Közösségi és kerékpáros közlekedés fejlesztése a tanyás területeken cél, mely jelentősen hozzájárul a közlekedésből adódó zajterhelés csökkentéséhez."	Az, hogy a közösségi és kerékpáros közlekedés fejlesztése a tanyavilágban jelentősen hozzájárulhatna a közlekedésből adódó zajterhelés csökkentéséhez, kissé túlzó elvárásnak tűnik. Ismereteink szerint jelenleg nem a tanyavilágban élők gépjárműveinek használata okoz zavaró zajterhelést, hanem az időközben a homokhátságos is megjelent fő közlekedési utak, autópályák zaja. A térségben tervezett kerékpárút fejlesztésektől reálisan nem várható, ezeknek az utaknak a forgalomcsökkentése, melyet legalább felére kellene csökkenteni, ahhoz hogy szubjektív zajcsökkenést érzékeljenek a tanyavilágban élők. Az emberi hallásküszöb (azaz annak a zajnak a mértéke, amelyet a fülnk már A környezeti zajterhelési	Az idézett bekezdésben a jelentős szó egy kissé kevésbé hangsúlyos szinonimával való helyettesítése, vagy kihagyása.	A zajártalom növekedés kiküszöbölése céljából párhuzamosan végrehajtható jó megoldás lehet a P2 prioritás Közösségi és kerékpáros közlekedés fejlesztése a tanyás területeken cél, mely jelentősen hozzájárul a közlekedésből adódó zajterhelés csökkentéséhez.		A félreérthető mondat a javaslatnak megfelelően pontosításra került.
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Területi Hatásvizsgálat 3.4.4 A zaj- és rezgés tekintetében várható hatások, következmények (32. oldal)	P5: "A szabadidő és rekreációs területek zajterhelési határérték szempontjából kedvezőbb területek, így e területek növelése a környező lakóterületeken egyben zajártalom szempontjából is életminőség javulásához vezethet. Amennyiben a koncepcióban megfogalmazott ezirányú célok nem valósulnak meg, Kecskemét város zajvédelmi szempontú pozitív irányú fejlődése nem várható."	határértékek teljesülése építési övezeti típusonként vizsgálandó. A környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM–EüM együttes rendelet szerint ebben a vonatkozásban lakóterület, valamint üdülőterület különíthető el mind üzemi, mind pedig közlekedési zajterhelés vonatkozásában. A szabadidős és rekreációs területek, valamint a lakóterületek az idézett szövegben feltüntetett vegyítése nem szerencsés, sőt, a zajterhelés értékelésének szempontjából nem is lehetséges. Attól, hogy egy lakóterületnek besorolt területet "zöldítenek", ugyanúgy a lakóterületre vonatkozó zajterhelési határértékek fognak	Az idézett bekezdés tartalmának átgondolása, az építési övezetek összemosisának kerülése, ezzel a cselekvési iránnyal kapcsolatos célok tisztázása.	A szabadidős és rekreációs területek lakóövezeti kiterjesztésének átgondolása javasolt.		Köszönjük az észrevételt! A félreérthető bekezdés a javaslatnak megfelelően pontosításra került.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Területi Hatásvizsgálat 3.4.4 A zaj- és rezgés tekintetében várható hatások, következmények (31. oldal)	"A településszerkezetekből adódó különböző területi funkciók szoros együttállása sok esetben zajkonfliktusokhoz vezet, melyek felderítését a nagyobb települések zajtérképek segítségével már tervezési fázisban képesek elvégezni."	Nem csak a nagyobb települések használhatnak zajtérképet, hanem a nagyobb települések (százezer lakos felettiek) rendelkeznek az ún. stratégiai zajtérképekkel és intézkedési tervekkel, amik hasznos információkat tartalmaznak a várostervezéshez.	Az idézett bekezdés kiegészítése javasolt.	A településszerkezetekből adódó különböző területi funkciók szoros együttállása sok esetben zajkonfliktusokhoz vezet. Ezeknek a konfliktuspontoknak a felderítése a nagyvárosokban rendelkezésére álló stratégiai zajtérképek és intézkedési tervek segítségével már a tervezési fázisban lehetséges, és ezeket a településszerkezeti tervek készítése során is figyelembe tudják venni.		A javaslat alapján az érintett bekezdést pontosítottuk.
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Területi Hatásvizsgálat 3.5 A Konceptió és a Program környezeti hatásainak, következményeinek összefoglalása (53. oldal)	teljes fejezet	„A Konceptió és a Program környezeti hatásainak, következményeinek összefoglalása” c. alatti részben a PM10 terhelés megjelölés kivételével nincsenek számadatokok.	Javasolt a számszerűsített adatok használata.	A hiányosságok pótlása javasolt.		Köszönjük az észrevételt! A hatáserőtelítés tárgya a területfejlesztési koncepció és az abban leírt, tények és adatok, ahogy azt az 1.5-ös módszertani fejezet is ismerteti. Így koncepcióban meglévő ismeretek alapján történik a területi hatások összefoglalása, új adatok beszerzése és értékelése nélkül.
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Területi Hatásvizsgálat 3.5 A Konceptió és a Program környezeti hatásainak, következményeinek összefoglalása (53. oldal)	"A TFK-ban hangsúlyosak a környezeti célok, hiszen egy fenntartható térségi víz- és tájgazdálkodási rendszer elemeit kívánja lerakni, hosszútávon biztosítva ezzel a térség környezeti, gazdasági és társadalmi fenntarthatóságát. ... Éppen ezért <u>szükséges a Stratégiai Program 9. fejezetében megfogalmazott monitoring intézkedések és a partnerségi terv vállalásainak teljesítése.</u> "	A hivatkozott Stratégiai Program 9. fejezetben számok nélküli indikátorok, mutatók, megfogalmazások, találhatóak.	Konceptcionálisan jelenlévő probléma az, hogy a megfelelő pontosságú adatok, számokkal rendelkező mutatók, hivatkozható konkrét információk, hiányában nem feleltethető meg a R. 4. sz. melléklet 3., 4., 5., 6. pontjainak.	A hiányosságok pótlása javasolt.		A Stratégiai Program 9. fejezete a megvalósításra vonatkozó Monitoring és értékelési terv mely csak javaslatot tesz a prioritások hatásainak értékeléséhez használható indikátorok körére. A konkrét indikátorok kiválasztását, a kezdeti és a cél értékek meghatározását a területfejlesztési program végrehajtásának felülvizsgálati fázisában kell elvégezni. Emellett a program keretében megvalósuló projektekben kell a kapcsolódó indikátorokat és azok kiinduló és cél értékeit meghatározni a konkrét fejlesztéssel/beavatkozással összhangban.
Váradai Zsolt	Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság	Stratégiai és Operatív Program Teljes szöveg			Lényegretörőbb megfogalmazások, megvalósíthatóságot is figyelembe vevő célkijelölés - és konkrétabb intézkedési tervek célszerűbbek lennének.			Köszönjük az észrevételt, ami alapján a teljes szöveget átnéztük és javítottuk. Miután a három vármegye dokumentumaihoz kellett igazodni, úgy kellett megfogalmazni a részleteket, hogy ezek összhangban legyenek a vármegyei célokkal. Továbbá nem láttuk célszerűnek a túlzott konkretizálást, mert azzal a későbbi projektek kialakítása korlátozottabb lenne.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
Váradí Zsolt	Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság	Stratégiai és Operatív Program Vízgazdálkodásra vonatkozó fejezetrészek, különösen 5.1. A vízgazdálkodási módok összehangolása, térségi víz- és tájgazdálkodási platformok létrehozásával			A vízpótló rendszerek megjelennek a fejezetben, de nem kapnak elegendő hangsúlyt. A vízügyi ágazat meglátása és elemzése alapján a vízvisszatartás már nem elegendő a Homokhátság vízgazdálkodásának fenntarthatóvá tételében , aktív vízpótlásra van szükség a vízháztartás javítására, a felszín alatti vizek csökkenésének visszafordítására , a felvázolt gazdasági növekedés – átalakulás igényeinek kielégítésére. A szövegből úgy tűnik, mintha meglennének az ehhez szükséges létesítmények, pedig a Homokhátság vonatkozásában nincsenek meg. Ehhez nagyon költséges vízellátó művek kellene k (építés is, üzemeltetés is nagyon nagy költséget jelent, amit a társadalmi igény kielégítése érdekében fedezni			Köszönjük az észrevételt, ami alapján az 5.1. fejezet 1. pontot kiegészítettük.
Váradí Zsolt	Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság	Stratégiai és Operatív Program Vízgazdálkodásra vonatkozó fejezetrészek			Mezőgazdasági célokhoz öntözővíz kell , de ez a felszíni vizek hiánya miatt onnan nem megoldható, ugyanakkor felszín alatti vízből már most sem fedezhető fenntartható módon – korábbi észrevétel a vízpótlásról még hangsúlyosabban fontos.			Köszönjük az észrevételt, ami alapján a 3.4.1 fejezetet kiegészítettük.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
Váradí Zsolt	Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság	Stratégiai és Operatív Program Erdőgazdálkodásra vonatkozó szövegrészek	A Nemzeti Erdőstratégia két fő célja a meglévő erdők védelme, természetességük, szerkezetük javítása, valamint az új erdők telepítésével az ország erdőborítottságának növelése. A Homokhátság az ország kisebb mértékben erdőszült területe, ahol az utóbbi években az erdőtelepítések nagyobb lendületet kaptak. A Konceptió hangsúlyozza az erdősisítés tájhoz illeszkedő megvalósításának fontosságát, amely a gyepek és ligetes térségek figyelembevételével történő erdészeti tevékenységeket, illetve az agrárerdészet elterjedését támogatja.		Erdőgazdálkodás -> erőltetett letermelés -> elsivatagosodás – jelenleg végbemező folyamat a déli területeken legalábbis. Fel kell ismerni, hogy a hátsági területek egy részén az újra erdősisítésnek komoly hátráltatója (megakadályozója) a klímaváltozás és a jelentősen lecsökkent talajvízszint, vízhiány, ami a nem fenntartható vízhasználatokhoz is kapcsolódhat. Ez abszolút nem csökkenti a talajeróziót – ami itt futóhomokot jelent – hanem növeli.			Köszönjük az észrevételt, ami alapján a 3.1.3 fejezetet (első bekezdés) kiegészítettük a megnevezett problematikával.
Váradí Zsolt	Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság	Stratégiai és Operatív Program 5.2. A tanyarendszer revitalizációja, komplex külterületi programok megvalósításával 1. Külterületi lakosság életminőségének javítása, a népességmegtartó képesség fokozása			Az életkörülmények javításában meg kell jelenni a tanyák életvitelhez és gazdasági tevékenységhez szükséges vízzel való ellátottságának (jelentős vízszintsüllyedések miatt a Hátságon már most is gondot okoz!)			Köszönjük a javaslatot! A vízpótlás kérdésének részletesebb tárgyalásával az 5.2. prioritás vonatkozó bekezdéseit kiegészítettük, kiemelve a vízellátás és az ivóvíz kérdését az 5. és 6. beavatkozási területek kifejtésénél.
Váradí Zsolt	Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság	Stratégiai és Operatív Program 5.6 Magas minőségű élelmiszergazdaság, klímabarát agrárberuházások támogatásával			Alapvető fontosságú a gazdálkodáshoz szükséges megfelelő minőségű és mennyiségű vízhez való hozzájutás, említeni kell, 5.1.-be be kellene építeni vagy itt kellene szerepeltetni a kielégítés módját.			Köszönjük a javaslatot! Az 1. prioritás 7. beavatkozási területének szövegét ennek megfelelően módosítottuk.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
Dukai Dávid	Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság	Stratégiai és Operatív Program 5.1. 7. pont (Vízpótló rendszerek kiépítése)	7. Vízpótló rendszerek kiépítéseA vízpótló rendszerek elsősorban a vegetációs időszakban a mezőgazdaság és a természeti rendszerek számára szállítanának vízpótlást. Ezáltal dúsíthatják az alászállt talajvizet, illetve táplálhatják csapadékhiány idején a csatornák vizét és az azokra támaszkodó ökoszisztémákat. A vízpótló rendszerek vízforrása a Homokhátság körüli vízfolyások szabad vízkészlete, mely elosztó hálózatokon keresztül jut el a célterületre. Az ilyen rendszerek üzemeltetése megkívánja a területi vízgazdálkodás szemléletének megváltoztatását, a vízmegtartás elvének horizontális érvényesítését	a várható eredmények közül a „talajvíz szintjének emelkedését” törlésre javasoljuk , mivel ezen eredmény bekövetkezése és az indikátor méréséhez szükséges feltételek rendelkezésre állása bizonytalan; az érintettek köre nem tartalmazza a vízügyi szerveket, noha ezek vélhetően kulcsszerepet vállalnak a vízpótló rendszerek üzemeltetésében.				Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.
Dukai Dávid	Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság	Stratégiai és Operatív Program 44. oldal 7. Vízpótló rendszerek kiépítése	talajvízszint változása öntözőcsatornák hossza, kapacitása	I. „talajvízszint változása” nevű indikátor a fürt részletezettekkel összhangban törlendő ; II. „öntözőcsatornák hossza, kapacitása” helyett „vízpótlással érintett csatornák hossza, kapacitása”				Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.
Dukai Dávid	Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság	Stratégiai és Operatív Program 9.2. 1. alfejezet		I. „öntözési rendszerek hossza, kapacitása” helyett „vízpótlással érintett rendszerek hossza, kapacitása”; II. „talajvízszint változása” nevű indikátor a fürt részletezettekkel összhangban törlendő				Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
Dukai Dávid	Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság	Stratégiai és Operatív Program 12.1. fejezet, 2.7. alfejezet (Vízpótló rendszerek kiépítése)		I. a várható eredmények közül a „ talajvíz szintjének emelkedését ” törlésre javasoljuk , mivel ezen eredmény bekövetkezése és az indikátor méréséhez szükséges feltételek rendelkezésre állása bizonytalan; II. az érintettek köre nem tartalmazza a vízügyi szerveket, noha ezek vélhetően kulcsszerepet vállalnak a vízpótló rendszerek üzemeltetésében.				Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.
Dukai Dávid	Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság	Stratégiai és Operatív Program 12.1. fejezet, 6. alfejezet (A prioritáshoz tartozó indikátorok)		I. „ talajvízszint változása ” nevű indikátor a fent részletezettekkel összhangban törlendő ; II. „csatornák hossza, kapacitása” helyett „vízpótlással érintett csatornák hossza, kapacitása”				Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.
	Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság	Területi hatásvizsgálat			A Hatásvizsgálat a Stratégiánál és az Operatív programnál jobban fókuszál a problémákra , konkrétan ír a lehetőségekről és az esetleges konfliktushelyzetekről. Nagyon fontos, hogy a pontosabb megítélés érdekében minden esetben együtt kell kezelni a másik anyaggal			Köszönjük az észrevételt!

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
Kutasi Ferenc településfejlesztő	Szentkirály Község Önkormányzata	Stratégiai és Operatív Program 5.4 / 2. / 1. Fenntartható, térben szétterített gazdasági fejlődés a településközi kapcsolatok fejlesztésével (55. old.)	A vármegyek közötti közlekedési kapcsolatok erősítése, közlekedési infrastruktúra fejlesztése;	A hivatkozott pontra kiváló példa a Kocsért és Szentkirályt, ezáltal Pest és Bács-Kiskun vármegyét összekötő silány minőségű önkormányzati út , mely nemcsak települési- megyei, de térségek közötti összekötő feladatot is ellát. Kocsér Pest vármegye déli részén belső perifériának minősül, ugyanakkor Kecskemét közvetlen munkaerőpiaci vonzáskörzetébe tartozik. A Szentkirályal való kapcsolatot egy aszfaltozott önkormányzati út biztosítja, amely azonban (főleg a Kocsér-Körösetetlen- Abony útvonal felújítása után) igen jelentős térségek közötti forgalmat is lebonyolít Kecskemét-Abony és Kecskemét-Szolnok viszonylatban, bár 25 évvel ezelőtt települési összekötő útnak épült helyi forgalom	Az adott útvonal fejlesztésének nevesített megjelenítése a Stratégiai és Operatív Programban indokolt.	A vármegyek közötti közlekedési kapcsolatok erősítése, közlekedési infrastruktúra fejlesztése (Kocsér-Szentkirály);		A javaslat alapján módosítottuk az érintett mondatot.
Kutasi Ferenc településfejlesztő	Szentkirály Község Önkormányzata	Stratégiai és Operatív Program 5.6 / 2. / 2. A klimatikus hatásoktól kevésbé függő szezonális és szezontól független zöldségtermesztés, gyümölcsstermesztés fejlesztése (65. old.)	Kapcsolódás a nagybani piacokhoz, különös tekintettel a Szegedi Zöldség és Gyümölcs Nagybani Piacra;	A szegedi nagybani piac csak korlátozott szerepkörrel bír a Homokhátság középső és északi területein élő termelők szemszögéből. Ettől jóval fontosabb nagyobb tételek esetén a budapesti, illetve kisebb tételekben a kecskeméti nagybani piac. Hosszú távon a szegedi nagybani a szerb és román vevők kiszolgálása tekintetében lehet fejlesztési opció, azonban ez egyúttal versenyt is jelenthet az ottani termelők árualapjával. Nem biztos, hogy célszerű tehát a homokháti termelők szempontjából kiemelt figyelemmel fejleszteni a szegedi nagybani piacot. Célravezetőbbnek tűnik akkor már a Homokhátság központjában lévő Kecskemét piacának hosszútávú fejlesztése.+E107	Kecskemét központi szerepkörének fejlesztése az agrárlogisztika szempontjából is.	Kapcsolódás a nagybani piacokhoz		A javaslat alapján módosítottuk az érintett mondatot.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
Csala Józsefné polgármester, Berényi Attila alpolgármester	Csávoly Községi Önkormányzat	Stratégiai és Operatív Program 13.1.4 A végrehajtás során bevonható intézmények és szervezetek	13.1.4 A végrehajtás során bevonható intézmények és szervezetek 1. Bács-Kiskun, Csongrád-Csanád- és Pest (a továbbiakban érintett vármegyei) Vármegyei Önkormányzati Hivatalok 2. Az érintett vármegyei jogú városok önkormányzatai 3. Városi és községi önkormányzatok 4. Önkormányzati társulások 5. Dél-alföldi Regionális Innovációs Ügynökség 6. Széchenyi Programiroda 7. Az érintett Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamarák 8. Az érintett Vármegyei Agrárkamarák 9. Az érintett Vármegyei Ipartestületek 10. Közművelődési Intézetek érintett vármegyei igazgatóságai 11. Vállalkozók és	A Területfejlesztési Konceptió és Program jelentős forrásokat csoportosít a Homokhátság vízpótlására, annak kisléptékű, egymással nem összehangolt megvalósítása egymással elentétes, vagy egymást akadályozó hatásokat fejthet ki. A projektek összehangolását a vízügyi igazgatóságok bevonásával lehet biztosítani, akik rendelkeznek a teljes térségre kiterjedő, részletes fejlesztési tervvel.	Az Országos Vízügyi Főigazgatóság a Vízterv Environ Nonprofit Kft-n keresztül a teljes Homokhátság esetében átfogó, részterületekre és tervezett létesítményekre kiterjedő vízpótlási tervet készített a "DUNA-TISZA KÖZI HOMOKHÁTSÁG VÍZHIÁNYOS ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOTÁNAK JAVÍTÁSA, HELYREÁLLÍTÁSA PROJEKT I-II ÜTEM ELŐKÉSZÍTÉSE" megnevezésű, Kehop-ból megvalósult projekt keretében. A tervdokumentáció a részterületeken megvalósítható projekteket már összehangolta, továbbá megjelöli a részterületen illetékes területi vízügyi igazgatóságokat, mint a fejlesztendő vizilétesítmények kezelőit.	A 13.1.4 bekezdésben szerplő felsorolás kiegészítése: "21. Az érintett Vízügyi Igazgatóságok"		A javaslat alapján kiegészítettük a felsorolást.
Csala Józsefné polgármester, Berényi Attila alpolgármester	Csávoly Községi Önkormányzat	Stratégiai és Operatív Program 12.1 A vízgazdálkodási módok összehangolása, térségi víz- és tájgazdálkodási platformok létrehozásával 2.7 Vízpótló rendszerek kiépítése	Kedvezményezettek köre Önkormányzatok, víziközmű szolgáltatók, természetvédelmi szakemberek és intézmények, mezőgazdasági vállalkozások Célcsoport Önkormányzatok, víziközmű szolgáltatók, természetvédelmi szakemberek és intézmények, mezőgazdasági vállalkozások	A vízpótlás térségi megvalósítása a területen meglévő, valamint tervezett vizilétesítmények (zsilipek, csatornák, víztározók stb...) bevonásával lehetséges. A vizilétesítmények jelentős része a területileg illetékes vízügyi igazgatóság kezelésében van, azok bevonása nélkül érdemi eredmény nem érhető el.	<u>A területileg illetékes vízügyi igazgatóságok bevonása a Kedvezményezetti körbe és Célcsoportba</u>	Kedvezményezettek köre Vízügyi igazgatóságok. Önkormányzatok, víziközmű szolgáltatók, természetvédelmi szakemberek és intézmények, mezőgazdasági vállalkozások Célcsoport Vízügyi igazgatóságok. Önkormányzatok, víziközmű szolgáltatók, természetvédelmi szakemberek és intézmények, mezőgazdasági vállalkozások		Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
Csala Józsefné polgármester, Berényi Attila alpolgármester	Csávoly Községi Önkormányzat	Stratégiai és Operatív Program 5.1. A vízgazdálkodási módok összehangolása, térségi víz- és tájgazdálkodási platformok létrehozásával 7. Vízpótló rendszerek kiépítése	Érintettek köre Önkormányzatok, víziközmű szolgáltatók, természetvédelmi szakemberek és intézmények, mezőgazdasági vállalkozások	A vízpótlás térségi megvalósítása a területen meglévő, valamint tervezett vizilétesítmények (zsilipek, csatornák, víztározók stb...) bevonásával lehetséges. A vizilétesítmények jelentős része a területileg illetékes vízügyi igazgatóság kezelésében van, azok bevonása nélkül érdemi eredmény nem érhető el.	A területileg illetékes vízügyi igazgatóságok megjelenítése az érintettek körében	Érintettek köre Vízügyi igazgatóságok , Önkormányzatok, víziközmű szolgáltatók, természetvédelmi szakemberek és intézmények, mezőgazdasági vállalkozások		Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.
Csala Józsefné polgármester, Berényi Attila alpolgármester	Csávoly Községi Önkormányzat	Stratégiai és Operatív Program			E-mailen hozzáfűzött javaslat: A javaslatok sorrendje logikai sorrendet takar. A 13-bekezdésnél próbáltuk kifejezni az indokot, a 12. és 5. bekezdésre vonatkozó javaslat ennek eredménye. Reméljük érthető a javaslat (amúgy érdekes, hogy a víziközmű szolgáltatók szerepelnek eredetileg, pedig nekik a vízfogyasztáshoz van közüük, pótláshoz a tisztított szennyvíz kivételével szerintünk nincs, jelenlegi ismereteink alapján így igazából őket még akár törölnetnénk is)			A víztakarékosság érdekében a víziközmű szolgáltatók is érintettek, ill. a célcsoportba tartoznak. Emellett a szöveget kiegészítettük a vízügyi igazgatóságok érintettségével.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
Ceglédi Közös Önkormányzati Hivatal	Dr. Csáky Adrás - polgármester		Vízkeszletek, vízminőség	A Homokhátság kiszáradása	A Homokhátság fejlődésének, valamint a vízgazdálkodás és a vízháztartás javulása érdekében kiemelten fontosnak tartjuk a környezetvédelem vonatkozásában a Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása helyreállítása című projektet , tekintettel arra, hogy a Homokhátság területének magasabb részein bekövetkezett talajvízszint-süllyedést a térség több témakörre kiható fejlődését akadályozó problémának tekinthetjük. A projekt során várhatóan a mikroklima, a gazdaság, a lakosság életminősége és a terület biodiverzitása is pozitív irányba változik			A javaslat alapján a projektre vonatkozó bekezdést kiegészítettük.
Érsekcsanád község Önkormányzata	Felső Róbert polgármester	3.2. Térszerkezeti jövőkép, illetve 5.8. 2.2. Az aktív és ökoturizmus fejlesztése		A fejezetben utalnak az aktív és ökoturizmus fejlesztési irányaira, azonban nem nevesítik a Duna melletti EuroVelo6-os nemzetközi kerékpárutat , amely nemzetközileg is fontos szereppel bír. A térség kiemelkedő turisztikai lehetősége, amellyel több megye Duna melletti településeit lehetne fejleszteni . Jó példa erre a Duna Ausztriai szakasza, melyet az alábbi linken látható oldal kiválóan mutat be: https://www.donau-radweg.info/	Javasoljuk a programban, illetve a jövőképben nevesítve megjeleníteni a Duna melletti EuroVelo6 kerékpárutat, illetve a kihasználtságát növelő turisztikai fejlesztéseket			Köszönjük az észrevételt, amely alapján a mind a "Térszerkezeti jövőkép" fejezetben, mind az 5.8. 2.2. alfejezetben nevesítettük az útvonalat.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerző módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
	BKMKH Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály	Stratégiai és Operatív Program 3.2 Térszerkezeti jövőkép	A DTKH nyitottsága minden tekintetben javul. Északról Közép-Magyarország és a budapesti agglomeráció közlekedési folyosói, délről pedig a Szerbia irányába mutató nemzetközi vonalak továbbra is nagy forgalmat bonyolítanak majd (M5, M4, M0 közutak és a 100a, 140, 150 vasutak). Az autópályák terhelhetősége tovább növelhető, miután részben új építésűek, másrészt megfelelő műszaki színvonalúak és rendszeres karbantartásuknak köszönhetően nemzetközi összehasonlításban is a jó állapotúak közé tartoznak.	Nincs megfelelően hangsúlyozva a kombinált áru fuvarozás fejlesztése. A vasúti, vízi és a közúti fuvarozás hatékonyabb együttműködésével évi mintegy 50 ezer kamionnal lehetne kevesebb a magyarországi közutakon. A kombinált áru fuvarozás fejlesztésével jelentősen csökkenne a közutak és a környezet terhelése, új megrendelésekhez jutna a vasúti és vízi ágazat, és enyhíthető lenne a logisztikai szektor egyik legnagyobb kihívását jelentő sofőrhány is. Ennek eléréséhez megfelelő ösztönzőrendszer kidolgozására, a vasúti szabályozók egyszerűsítésére és beruházásokra van szükség. Az intermodális vagy kombinált fuvarozás lényege, hogy az áru többféle fuvarozási mód	Szövegszerző módosítási javaslat oszlopban	A DTKH nyitottsága minden tekintetben javul. Északról Közép-Magyarország és a budapesti agglomeráció közlekedési folyosói, délről pedig a Szerbia irányába mutató nemzetközi vonalak továbbra is nagy forgalmat bonyolítanak majd (M5, M4, M0 közutak és a 100a, 140, 150 vasutak). Ezt azonban csak akkor lehet kiaknázni, ha az ezekre kapcsolódó közlekedési infrastruktúra megfelelően ki van építve és a szükséges egyéb szolgáltatások is biztosítottak (PI. olyan ösztönzőrendszert kell kidolgozni, amely új forgalmakat generál a vasúti és vízi intermodális		Köszönjük a javaslatot, amit szövegszerzően az adott fejezet részbe beemeltünk.
	BKMKH Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály	Stratégiai és Operatív Program 5.4 A vármegyéken átnyúló településkapcsolatok kialakítása, partnerséget ösztönző intézkedésekkel	Ahol a közlekedési infrastruktúra állapota nem kielégítő, ott továbbra is támogatandó az egy vármegyén belüli településeket összekapcsoló közlekedési infrastruktúra fejlesztése is. A Homokhátságot tágabb makrotérrel összekötő közlekedési kapcsolatok fejlesztése szintén továbbra is szükséges, különösen az eddig háttérbe szorult viszonylatok tekintetében, mind az országhatárokon belül, mind a határon átnyúló kapcsolatok tekintetében.	Környezetvédelmi szempontból, mindenképp a településeket összekapcsoló meglévő, de bezárt vasútvonalak fejlesztését szükséges előttérbe helyezni. Ez sokkal környezetkímélőbb, nem jelent új nyomvonal kijelölést, új zöldmezős beruházást.	Bezárt vasúti szárnyvonalak felülvizsgálata			Köszönjük az észrevételt, a javaslat alapján az érintett bekezdést kibővítettük.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
	BKMKH Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály		Elkészült megvalósíthatósági tanulmány a személyszállítás újraindításáról a 152-es vasútvonalon		136, 146 (b), 149, 151, 153, 168 vasútvonalak felülvizsgálata	Elkészült megvalósíthatósági tanulmány a személyszállítás újraindításáról a 136, 146 (b), 149, 151, 152, 153 és 168-as vasútvonalakon		A 136-os vasútvonal jelenlegi szakaszán (Szeged-Rószke) a személyszállítás nem szünetel, a Szeged-Baja vasútvonal teljeskörű visszaépítését pedig más beavatkozási terület már tartalmazza (4. Határon átnyúló hálózatok és kapcsolatok erősítése). A 146-os vasútvonal Lakitelek-Kunszentmárton közötti szakasza jórészt a vizsgálati területen kívül esik, és nem tekinthető elővárosi vasútvonalnak. A 149-es vonal keskeny nyomtávú, nem éri el a fő vasútállomást, elővárosi forgalomba való állításához teljes átépítése lenne szükséges. Ennek szükségességét megkérdőjelezi hogy célállomása, Kiskunmajsa jelenleg is elérhető normál nyomtávú vasútvonallal. Ezen vasútvonal esetében a turisztikai felhasználás felélesztésére látunk potenciált (kisvasút, hajtányos közlekedés). A 151-es Kunszentmiklós-Dunapataj vasútvonal kívül esik a vizsgálati területeken. A 153-as Kiskőrös-Kalocsa részben a vizsgálati területre esik, ám elővárosi vasútnak nem tekinthető, ebbe a beavatkozási területbe nem illeszthető bele. Az egykori 168-as Baja Zombor vasútvonal szintén kívül esik a vizsgálati területen. Ezzel szemben a 152-es Kecskemét-Fülöpszállás vonal által érintett 5 településről mintegy 4000 munkabárázó ingázik Kecskemétre, a beavatkozási terület elővárosi mobilitás
	BKMKH Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály	12.4 A vármegyéken átnyúló településkapcsolatok kialakítása, partnerséget ösztönző intézkedésekkel	Ahol a közlekedési infrastruktúra állapota nem kielégítő, ott továbbra is támogatandó az egy vármegyén belüli településeket összekapcsoló közlekedési infrastruktúra fejlesztése is. A Homokhátságot tágabb makrotérségével összekötő közlekedési kapcsolatok fejlesztése szintén továbbra is szükséges, különösen az eddig háttérbe szorult viszonylatok tekintetében, mind az országhatárokon belül, mind a határon átnyúló kapcsolatok tekintetében.	Környezetvédelmi szempontból, mindenképp a településeket összekapcsoló meglévő, de bezárt vasútvonalak fejlesztését szükséges előtérbe helyezni. Ez sokkal környezetkímélőbb, nem jelent új nyomvonal kijelölést, új zöldmezős beruházást.	Bezárt vasúti szárnyvonalak felülvizsgálata			Köszönjük az észrevételt, a javaslat alapján az érintett bekezdést kibővítettük.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
	BKMKH Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgyártó Főosztály		Elkészült megvalósíthatósági tanulmány a személyszállítás újraindításáról a 152-es vasútvonalon		136, 146 (b), 149, 151, 153, 168 vasútvonalak felülvizsgálata	Elkészült megvalósíthatósági tanulmány a személyszállítás újraindításáról a 136, 146 (b), 149, 151, 152, 153 és 168-as vasútvonalakon		A 136-os vasútvonal jelenlegi szakaszán (Szeged-Rószke) a személyszállítás nem szünetel, a Szeged-Baja vasútvonal teljeskörű visszaépítését pedig más beavatkozási terület már tartalmazza (4. Határon átnyúló hálózatok és kapcsolatok erősítése). A 146-os vasútvonal Lakitelek-Kunszentmárton közötti szakasza jórészt a vizsgálati területen kívül esik, és nem tekinthető elővárosi vasútvonalnak. A 149-es vonal keskeny nyomtávú, nem éri el a fő vasútállomást, elővárosi forgalomba való állításához teljes átépítése lenne szükséges. Ennek szükségességét megkérdőjelezi hogy célállomása, Kiskunmajsza jelenleg is elérhető normál nyomtávú vasútvonallal. Ezen vasútvonal esetében a turisztikai felhasználás felélesztésére látunk potenciált (kisvasút, hajtányos közlekedés). A 151-es Kunszentmiklós-Dunapataj vasútvonal kívül esik a vizsgálati területeken. A 153-as Kiskörös-Kalocsa részben a vizsgálati területre esik, ám elővárosi vasútnak nem tekinthető, ebbe a beavatkozási területbe nem illeszthető bele. Az egykori 168-as Baja Zombor vasútvonal szintén kívül esik a vizsgálati területen. Ezzel szemben a 152-es Kecskemét-Fülöpszállás vonal által érintett 5 településről mintegy 4000 munkabajáró ingázik Kecskemétre, a beavatkozási terület elővárosi mobilitása
Csendesné Bata Kinga	Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.	3.3.3 Megújuló és innovatív társadalom	Ennek érdekében fejleszteni fogjuk a képzési rendszert, és javítani kívánjuk az oktatás minőségét.	Hiányzik a környezetvédelmi és természetvédelmi szemléletformálásra vonatkozó törekvés, ami nagyban elősegítené a lakosság elköteleződését az egyes változtatásokat igénylő területek mellett (pl.: vízviszataratás).	Érdeemes lenne az oktatásba beépíteni a környezetvédelmi, természetvédelmi szemléletformálást is, ami nagyban elősegítené a lakosság elköteleződését az egyes változtatásokat igénylő területek mellett (pl.: vízviszataratás).	Ennek érdekében fejleszteni fogjuk a képzési rendszert, különös figyelmet fordítva a környezet- és természetvédelmi szemléletformálásra, és javítani kívánjuk az oktatás minőségét.		A javaslat alapján a vonatkozó bekezdést kiegészítettük.
Csendesné Bata Kinga	Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.	3.4.2 Tanyák megőrzése és revitalizációja	A tanyák szerepének elvesztése vagy nem megfelelő használata a táj pusztulásához és idegen fajok terjedéséhez vezethet, ami súlyos károkat okozhat az ökológiai rendszerben.	Megfogalmazásbeli javítási javaslat: a "idegen fajok" helyett javasoljuk az "idegenhonos fajok" kifejezés használatát, utalva ezzel arra, hogy nem őshonosak hazánkban. Emellett javasolt kiegészíteni azzal is, hogy "inváziós tulajdonsággal rendelkező fajok", mert minden idegenhonos faj válik invázióssá.	Az idézett szövegrész módosítása a javaslat szerint	A tanyák szerepének elvesztése vagy nem megfelelő használata a táj pusztulásához és idegenhonos inváziós tulajdonságú fajok terjedéséhez vezethet, ami súlyos károkat okozhat az ökológiai rendszerben.		Köszönjük az észrevételt, az érintett mondatot pontosítottuk.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
Csendesné Bata Kinga	Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.	4.1.1 Külső koherencia	A fokozódó kihívások miatt a korábban elmaradt fejlesztési beavatkozások továbbra is fontos célként jelölhetők meg, mint pl. a Kiskunsági Nemzeti Parkkal történő együttműködés a turizmusfejlesztésben, vagy a tanyás térségek komplex infrastrukturális, gazdasági és társadalmi fejlesztése.	Megfogalmazásbeli javítási javaslat: az intézmény a "Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság", ezzel köthető együttműködés. A Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság működési területén található a Kiskunsági Nemzeti Park területei, amik az igazgatóság területén belüli legértékesebb területek.	Az idézett szövegrész módosítása a javaslat szerint	A fokozódó kihívások miatt a korábban elmaradt fejlesztési beavatkozások továbbra is fontos célként jelölhetők meg, mint pl. a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatósággal történő együttműködés a turizmusfejlesztésben, vagy a tanyás térségek komplex infrastrukturális, gazdasági és társadalmi fejlesztése.		Köszönjük az észrevételt, az érintett mondatot pontosítottuk.
Csendesné Bata Kinga	Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.	4.2 A célok és a prioritások közötti kapcsolatok	Pest vármegyei Homokhátság - a térszervező agglomerációs kapurégió térségi cél a kiegyensúlyozott térszerkezet és gazdaság elérése érdekében a főváros agglomerációjának gazdasági-társadalmi potenciálját kívánja kiterjeszteni a Homokhátságra, ezáltal dinamizálni hosszú távon dinamizálni a teljes térséget.	A "dinamizálni" szó ismétlése.	Törölni a szóismétlést.	A Pest vármegyei Homokhátság - a térszervező agglomerációs kapurégió térségi cél a kiegyensúlyozott térszerkezet és gazdaság elérése érdekében a főváros agglomerációjának gazdasági-társadalmi potenciálját kívánja kiterjeszteni a Homokhátságra, ezáltal hosszú távon dinamizálni a teljes térséget.		Köszönjük az észrevételt, az érintett mondatot pontosítottuk.
Csendesné Bata Kinga	Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.	5.6 Magas minőségű élelmiszergazdaság, klímabarát agrárberuházások támogatásával	"Érintettek köre Vármegyei és települési önkormányzatok, közintézmények, gazdálkodók, kkv-k, civil szervezetek, Kiskunsági Nemzeti Park, lakosság"	Megfogalmazásbeli javítási javaslat: az intézmény a "Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság". A Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság működési területén található a Kiskunsági Nemzeti Park területei, amik az igazgatóság területén belüli legértékesebb területek.	Az idézett szövegrész módosítása a javaslat szerint	"Érintettek köre Vármegyei és települési önkormányzatok, közintézmények, gazdálkodók, kkv-k, civil szervezetek, Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság, lakosság"		Köszönjük az észrevételt, az érintett mondatot pontosítottuk.
Csendesné Bata Kinga	Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.	5.8 Önálló és egyedi idegenforgalmi progresszió, új turisztikai struktúrák és termékek bevezetésével	"Érintettek köre Vármegyei és települési önkormányzatok, gazdálkodók, kkv-k, civil szervezetek, Kiskunsági Nemzeti Park, lakosság, turisták"	Megfogalmazásbeli javítási javaslat: az intézmény a "Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság". A Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság működési területén található a Kiskunsági Nemzeti Park területei, amik az igazgatóság területén belüli legértékesebb területek.	Az idézett szövegrész módosítása a javaslat szerint	"Érintettek köre Vármegyei és települési önkormányzatok, gazdálkodók, kkv-k, civil szervezetek, Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság, lakosság, turisták"		Köszönjük az észrevételt, az érintett mondatot pontosítottuk.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
Csendesné Bata Kinga	Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.	9.2. A DTkH Területfejlesztési Konceptiójában megfogalmazott prioritásokhoz javasolt indikátorok	Ökoszisztéma szolgáltatások minőségi változása (invazív fajok felszínborításának változása, környezetvédelmi, tájvédelmi projektek száma, természetvédelmi területek nagysága)	Az idézett szöveg önmagában helytálló, ugyanakkor felhívjuk a figyelmet arra, hogy a dokumentum semmilyen intézkedést nem fogalmaz meg az idegenhonos inváziós fajok visszaszorítása érdekében. Nem szerepel benne, hogy mely fajok érintik a területet, ahogyan az sem, hogy a természetvédelmi területeken kívül, ahol nem a nemzeti park igazgatóságok a kezelők, hogyan kívánják például a dísznövényként ültetett idegenhonos inváziós fajoktól megszabadítani a területet, annak érdekében, hogy ne tudjon propagum átkerülni a lakott területekről a természeti területekre.	Amennyiben indikátorként szeretnék bevonni az idegenhonos inváziós fajokat vagy a természetvédelmi területek nagyságát, akkor javasolt a teljes dokumentumba átvezetni ezeket a szempontokat, kezdve a szemléletformálással, egészen a konkrét intézkedésekig (pl.: irtási akciók). Ezek a szempontok beépíthetők a jelenlegi koncepciókba (pl.: biogazdálkodás fellendítése).	-		Köszönjük a javaslatot! A 6. prioritásban 'Magas minőségű élelmiszergazdaság, klímabarát agrárberuházások támogatásával' 3. beavatkozási területének intézkedései között szerepel az invazív fajok terjedésének visszaszorítása, az 1. beavatkozási területben pedig a bio- és ökológiai gazdálkodás ösztönzése. A környezetvédelmi szempontú szemléletformálás pedig több prioritásban és beavatkozási területben megjelenik, de általános szempontból mind az átfogó célok, mind az elvek között szerepel.
Csendesné Bata Kinga	Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.	3.1.1 A nemzetközi szinttel való koherencia	Megállapodás (EGD 2019) és az EU 2030-ig szóló Biodiverzitási Stratégiája mind hangsúlyozzák, hogy a 2050-re vonatkozó jövőkép két leglényegesebb feladata a jólét biztosítása és a környezeti, természeti fenntarthatóságra való törekvés.	Habár az EU Biodiverzitás Stratégiában az említett feladatok is megjelennek, nem ezek a prioritásként megjelölt feladatai, így a természetes élőhelyek területének csökkenése, az idegenhonos inváziós fajok problémája, területkezelési problémák és megfogalmazott feladatok.	Az idézett szövegrész módosítása a javaslat szerint	Megállapodás (EGD 2019) és az EU 2030-ig szóló Biodiverzitási Stratégiája mind hangsúlyozzák, hogy a 2050-re vonatkozó jövőkép két, a Duna-Tisza közti Homokhátság területének szempontjából is fontos feladata a jólét biztosítása és a környezeti, természeti fenntarthatóságra való törekvés.		Köszönjük a javaslatot, módosítottuk a vonatkozó szövegrészt.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
Danyik Tibor	Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.	3.2.2 A fennálló környezeti konfliktusok, problémák leírása és mindezek várható alakulása, ha a Koncepció és a Program nem valósulna meg	"Le kell szögezni, hogy bizonyos alapvető környezeti konfliktusok semmiféle beavatkozással nem küszöbölhető ki (klímaváltozás, szárazodás, tájváltozások) tehát a természeti folyamatokra a TFK korlátozott mértékben lehet csak hatással."	A klímaváltozás és szárazodás következményeire, hatásainak mérséklésére a dokumentáció számos pontján található utalások és megoldási, adaptációs javaslatok, tervek. Továbbá a két fontos pont nincs megemlítva a szárazodás kialakulásának okaként. Egyrészt a nem megfelelő vízmegtartás és felszíni vizek levezetése, valamint a homokfásítás igazolt talajvízszint csökkentő hatása. Mindkét esetben lehetséges a beavatkozásokkal kivitelezett negatív hatáscsökkentés.	Az idézett szövegrész átdolgozása és megfelelő kiegészítése javasolt.			Köszönjük a módosítási javaslatot! Az idézett szöveg arra akart utalni inkább, hogy a klímaváltozás kezelése globális kihívás és a térségben tett erőfeszítések sikerét alapvetően befolyásolják a klímavédelem nemzetközi sikerei vagy kudarcai. A homok területeken történő fásítás hatásait illetően egyetértünk a javaslattevővel, de vannak más irányba mutató eredmények, tapasztalatok is. Éppen ezért a Koncepcióban is jeleztük már, hogy további kutatásokra van szükség a kérdés eldöntéséhez, a tervezőknek nem feladata ebben a vitában állást foglalni. Az idézett szövegrészt pontosítottuk.
Csendesné Bata Kinga	Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.	3.2.2 A fennálló környezeti konfliktusok, problémák leírása és mindezek várható alakulása, ha a Koncepció és a Program nem valósulna meg	Csökken a biodiverzitás, egyre jelentősebb az invazív növény- és állatfajok megjelenése a térségben.	Elsődlegesen nem az új idegenhonos inváziós tulajdonságú fajok egyedeinek megjelenése okoz problémát, hanem a már megtelepedtek jelenléte és terjedése.	Az idézett szövegrész módosítása a javaslat szerint	Csökken a biodiverzitás, egyre jelentősebb az idegenhonos inváziós tulajdonságú növény- és állatfajok jelenléte és terjedése a térségben.		Köszönjük a javaslatot, módosítottuk a vonatkozó szövegrészt.
Danyik Tibor	Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.	3.2.2 A fennálló környezeti konfliktusok, problémák leírása és mindezek várható alakulása, ha a Koncepció és a Program nem valósulna meg	...a nemzeti parki területek pedig közel..	Hibás megfogalmazás. Természetvédelmi kezelőként a Natura 2000 is "nemzeti parki" területnek számít. Amire itt gondolt a szerző, az az országos jelentőségű védett természeti terület.	Az idézett szövegrész módosítása a javaslat szerint	...az országos jelentőségű védett és fokozottan védett természeti területek pedig közel..		Köszönjük az észrevételt, ami alapján javítottuk az érintett mondatot: "A tervezési régióban az országos jelentőségű védett és fokozottan védett természeti területek aránya magas."
Danyik Tibor	Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.	3.3.2 Környezeti következményekkel járó társadalmi és gazdasági folyamatok összefoglalása	"...vándorlási útvonalak eltűnéséből adódó élőhely elszigetelődés."	Szakmai és tudományos szempontból nem megfelelő fogalomhasználat. A vándorlási útvonalak nem tűnnek el, a mortalitás emelkedik a vonalás tájelemek következtében.	Az idézett szövegrész módosítása a javaslat szerint	...a vándorlási útvonalak mentén növelni fog az antropogén elemek okozta mortalitás, valamint az egyes élőhelyek és az ott élő fajok populációi elszigetelődnek, izolálódnak.		Köszönjük az észrevételt, ami alapján javítottuk az érintett mondatot.
Csendesné Bata Kinga	Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.	3.4.5 Az élővilágot, a biológiai sokféleséget, természeti rendszereket, ökoszisztéma szolgáltatásokat érintő hatások, következmények	A Homokhátság változatos természeti környezete számos értékes, kiemelkedő biodiverzitással rendelkező társulásnak, gazdag élővilágnak ad otthont.	A növénytársulás más jelentésű, itt valószínűleg élőhelyre gondoltak.	Az idézett szövegrész módosítása a javaslat szerint	A Homokhátság változatos természeti környezete számos értékes, kiemelkedő biodiverzitással rendelkező élőhelynek, gazdag élővilágnak ad otthont.		Köszönjük az észrevételt, ami alapján javítottuk az érintett mondatot

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
Csendesné Bata Kinga	Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.	3.4.5 Az élővilágot, a biológiai sokféleséget, természeti rendszereket, ökoszisztéma szolgáltatásokat érintő hatások, következmények	Az öreg gyümölcsösök, szőlősök szintén számottevő természetvédelmi értéket képviselhetnek, rámutatva, hogy a biodiverzitást leginkább a változatos gazdálkodási formák megőrzése szolgálja.	Helytelen megfogalmazás, a jelenlegi biodiverzitás fenntartását elsődlegesen nem a változatos gazdasági formák megőrzése adja.	Az idézett szövegrész módosítása a javaslat szerint	Az öreg gyümölcsösök, szőlősök természetvédelmi értéket is képviselhetnek, rámutatva, hogy a biodiverzitás megőrzését leginkább a változatos élőhelyek fennmaradása szolgálja, de a változatos gazdálkodási formák megőrzése is segítheti.		Köszönjük az észrevételt, ami alapján javítottuk az érintett mondatot
Danyik Tibor	Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.	3.4.5 Az élővilágot, a biológiai sokféleséget, természeti rendszereket, ökoszisztéma szolgáltatásokat érintő hatások, következmények	" A telepítéssel, kapcsolódó infrastruktúra kiépítésével és üzemeltetéssel járó élőhelybolygatás, valamint egyéb negatív hatások (fotovoltaikus panelek környezetében hőstressz, árnyékolás, szélkerekek hatása a madárvilágra) miatt a természetvédelmi és Natura 2000 területeken történő nagyléptékű telepítés nem támogatandó. "	Sem a 275/2004 KÖM. Rendelet, sem a Természetvédelmi törvény nem teszi lehetővé országos jelentőségű védett és védett területnek nem minősülő Natura 2000 területen az ilyen beruházást.	Az idézett szövegrész módosítása a javaslat szerintés Natura 2000 területeken történő semmilyen telepítés nem támogatandó.		Köszönjük az észrevételt, ami alapján javítottuk az érintett mondatot
Csendesné Bata Kinga	Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.	3.4.7 A területhasználatra és a térszerkezetre gyakorolt hatások, következmények	A legnagyobb körütekintés mellett is zavarótényezők jöhetnek létre az ökológiai rendszerekben, ami érintheti akár a nemzeti parki védett területeket, akár a Natura2000-et.	Helytelen megfogalmazás.	Az idézett szövegrész módosítása a javaslat szerint	A legnagyobb körütekintés mellett is zavarótényezők jöhetnek létre az ökológiai rendszerekben, ami érintheti a védett természeti területeket (pl.: a nemzeti parki terület) és a Natura 2000 területeket is.		Köszönjük az észrevételt, ami alapján javítottuk az érintett mondatot

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
Csendesné Bata Kinga	Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.	3.4.13 Az új környezeti konfliktusok, problémák megjelenésére, meglévők felerősödésére gyakorolt hatások	A közlekedési infrastruktúra tervezése során éppen ezért figyelemmel kell lenni ezen területek elhelyezkedésére, ha lehetséges, akkor ezeket a nyomvonallal el kell kerülni, ha ez nem járható út, akkor más módon azok terhelését csökkenteni szükséges.	Javasolt felhívni a figyelmet arra, hogy amennyiben mégis védett természeti területen létesül a nyomvonal, vagy bármilyen természeti értéket érint, akkor legfeljebb kármentesítésnek nevezhetőek a vadátjárók kialakítása és a növényáttelepítések. Az eddig létesült vadátjárók nem pótolják az elválasztott populációk összeköttetését, leginkább csak a nagyvad használja azt. A növényáttelepítések eddigi tapasztalata szerint az áttelepített növények megmaradási esélye rendkívül alacsony, kb. 80% elpusztul.	Javaslat kiegészíteni a bekezdést az előbbieken leírt gondolattal.	A közlekedési infrastruktúra tervezése során éppen ezért figyelemmel kell lenni ezen területek elhelyezkedésére, ha lehetséges, akkor ezeket a nyomvonallal el kell kerülni. Amennyiben ez nem járható út, akkor mindent el kell követni természeti értékek megóvása érdekében, a populációs kapcsolatok pótlásáért és a terhelés csökkentése érdekében. Fontos megjegyezni azonban, hogy a területen végrehajtott beruházás visszafordíthatatlan és biztosan negatív következménnyel fog járni a terület élővilágára nézve.		Köszönjük a módosító javaslatot, átvezettük azt a Területi hatásvizsgálat szövegébe.
	KTM Stratégiai Tervezési és Monitoring Főosztály	3.	"A legfontosabb változás az éves átlaghőmérséklet 10-23%-os növekedése. A csapadék mennyisége a modellek szerint a bázishoz képest -8% és 6% között várható, azonban annak éven belüli eloszlása jelentősen megváltozik, megnő a téli évszak csapadékösszege, mely elsősorban eső formájában hullik, hiszen a felmelegedés hatására a fagyos napok száma akár 15-25%-kal csökkenhet."		Javasolt egy táblázattal szemléleteni a változó értékeket, a hőmérséklet változását akár mozgóátlagolással. Az éves átlaghőmérséklet változását % helyett javasolt oC fokos növekedésben megadni. A diagramok szemléletesebbé teszik a tervdokumentumot, amely jelenleg szinte kizárólag leíró részeket tartalmaz.			Köszönjük a javaslatot! A környezeti elemek és azok változásainak adatokkal, térképekkel és diagramokkal alátámasztott bemutatását, valamint a folyamatok értékelését a Területfejlesztési Konceptió tartalmazza. A jövőkép peremfeltételeinek ismertetése során a klímaváltozás térségi hatásainak fő irányait kívántuk csak megismételni. A klímodell eredményeit tekintve az egyes tényezők pl.: éves középhőmérséklet, fagyos napok száma, csapadékmennyiség abszolút értékeit, vagy azok konkrét számszerű változását célszerű nagyon óvatosan kezelni, ezért választottuk a százalékban történő adatközlést. A javaslatot annyiban megfogadtuk, hogy az éves középhőmérséklet változást Celsius fokban is jeleztük, illetve a klímaváltozás hatásait mutató kompozit térképeket illesztettük a szövegbe.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
	KTM Stratégiai Tervezési és Monitoring Főosztály	3.	A fentiek összegzéseként fontos kiemelni, hogy a legkedvezőbb esetben is a Homokhátság térsége vízhiányos lesz, így a klímaváltozáshoz az itt élőknek mindenképpen alkalmazkodniuk kell!		Szemléltetésképpen javasolt csapadéktérképet mellékelni. Összességében kevés a dokumentumban a szemléletes ábra, térkép, diagram. A tervdokumentum elején hasznos lehet egy, a térséget bemutató térkép (vármegye-, járás- és településhatárokkal, nevekkal).			Köszönjük a javaslatot! A 3. fejezetbe bekerültek a klímaváltozás hatásait szemléltető kompozit térképek. Más véleményezőik javaslatára a tervezési munkafolyamatról bekerült egy Gantt diagram is az Operatív Program munkarészébe. A javaslat alapján a tervdokumentum elejére bekerült egy térkép a tervezési területről. Emellett a térség sajátos területi jellemzőkkel rendelkező területi egységeinek a térképe a 3.4.4-es alfejezetben is megtalálható.
	KTM Stratégiai Tervezési és Monitoring Főosztály	3.	"magas hozzáadott értékű munkahelyek jöjjenek létre a térségben"		Javasolt kicsit jobban kifejtteni, hogy mit értenek "magas hozzáadott értékű munkahelyek" alatt			Köszönjük az észrevételt, az érintett mondatot pontosítottuk.
	KTM Stratégiai Tervezési és Monitoring Főosztály	3.			A megvalósítandó célok felsorolása mellett, javasolt azokat egy táblázatba foglalni a Konceptió részben is.			Köszönjük az észrevételt, egy összefoglaló táblázat készült a célrendszerrel a "3.3 Átfogó célok" című alfejezet elején.
	KTM Stratégiai Tervezési és Monitoring Főosztály	9.	pl. „felszín alatti víztározó kapacitás – m3” „megírt koncepciók és stratégiák száma”	Néhány indikátor mérése nehézkes és/vagy nem is specifikus, mert nem lehet tudni (mérni), hogy a fejlesztések hatásai vagy egyéb külső hatások befolyásolják (pl. munkanélküliek száma).	Javasolt a releváns, operatív programokban alkalmazott és egyéb, Bizottság által javasolt mutatók használata, annál is inkább, mert a fejlesztések jelentős része uniós forrásból fog megvalósulni, így a kapcsolódó indikátorokat kötelező lesz mérni.			A DTkH sajátos regionális és adminisztratív helyzetére való tekintettel, szakmai megfontolásokat követve, a dokumentumban egy szélesebb körű indikátorpalettát javasoltunk, mely nem zárja ki más mutatók használatát. A konkrét indikátorok kiválasztása a felülvizsgálati szakasz feladata. Emellett a uniós források bizonytalansága és a tervezett hazai területfejlesztési alapról rendelkezésre álló információk hiánya miatt az indikátorok újratervezése és az esetleges releváns programokban is alkalmazott mutatók végső kialakítása emiatt is jövőbeni feladat. A jelenleg megjelölt indikátorok, meglátásunk szerint jó alapot adnak ehhez.
	KTM Stratégiai Tervezési és Monitoring Főosztály	1.			Rövidítésjegyzék híján javasolt az első alkalommal feloldalni a rövidítéseket, a továbbiakban csak utalni rá (DTkH, TOP Plusz stb.)			Köszönjük az észrevételt, leíratot rendeltünk a vonatkozó rövidítésekhez
	KTM Stratégiai Tervezési és Monitoring Főosztály	1.	...az alapvetően a 2021-2027 időszakra vonatkozik, de annak keretein túlmutasson és középtávú célokat és prioritásokat jelöljön ki 2030-ig.	Az időtávnál 2021-2027 van meghatározva 2030-ig túlmutatva.	Annak ellenére, hogy a támogatási időszak valóban 2021-ben kezdődött, nem szerencsés, hogy egy koncepció és program tervezése az elfogadás előtt 3 évvel kezdődik. Javasolt a program tervezési időszakának következetesen 2024-2030-at tekinteni, ez az n+2 szabály miatt magában foglalja a 2029-ig tartó időszakot is.			Köszönjük az észrevételt. A tervezési időtáv tekintetében több egymásnak ellentmondó ajánlást kaptunk, ezzel kapcsolatban újbóli egyeztetés után az önk javaslatát fogadjuk el.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
	KTM Stratégiai Tervezési és Monitoring Főosztály	2.1 f			A fejezetben az új, hatályos területfejlesztési törvényre kell hivatkozni a régi helyett (amely a koncepció és program jelenlegi egyeztetési változat készítésekor volt hatályos).			Köszönjük a javaslatot, beletettük a hivatkozást.
	KTM Stratégiai Tervezési és Monitoring Főosztály	2.2 f		A tervezési keretek bemutatása szinte kizárólag a TOP-Plusz forrásokra koncentrálnak.	A Homokhátság vízpótlása, vízviszatarítása szempontjából kiemelt jelentőségű lenne a KEHOP Plusz prioritásaihoz való illeszkedés bemutatása is, hiszen a (korlátos) hazai források mellett ez jelenthetne érdemi előrelépést a vízháztartás helyreállításában. Amennyiben e források már ki is merültek, az igények és lehetőségek bemutatása fontos lenne a következő támogatási időszak tervezésével kapcsolatban is.			Köszönjük az észrevételt, az érintett alfejezetet pontosítottuk.
	KTM Stratégiai Tervezési és Monitoring Főosztály	3.5 f			Az elvek és horizontális célok fejezetben "a területi egyenlőtlenségek csökkenése..." céloknál Bács-Kiskun vármegye mellett meg kellene említeni Pest vármegyét is, hiszen Cegléd-Nagykőrös körüli részei a Homokhátság részeként a vármegye legkedvezőtlenebb helyzetű térségei.			Köszönjük az észrevételt, az érintett mondatot pontosítottuk.
	KTM Stratégiai Tervezési és Monitoring Főosztály	4.1.1 f		Az Európai Unió Területi Agendája 2020 nem tartalmaz konkrétumot, ráadásul az időtávja is lejárt, jelen dokumentumnál korábbi, ezért javasolt kihagyni. (A következő TA2030-al való koherencia bemutatásra került.)	A táblázat Európai Unió Területi Agendája 2020 c. sor törlése javasolt.			Köszönjük az észrevételt, a megjelölt sort eltávolítottuk

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
	KTM Stratégiai Tervezési és Monitoring Főosztály	4.2 f	„magas minőségű élelmiszergazdaság, klímabarát agrárberuházások támogatásával” térségi cél prioritás erősebb kapcsolódással bír az alapvetően agrárkarakterű, nagyobb külterületi népességarányal rendelkező Nyugat-és Közép Homokhátságon, mint a Pest vármegyei települések esetében, ahol erőteljesebb a Budapesti Agglomeráció gazdaságélénkítő hatása.”	A Pest vármegyei Homokhátsághoz tartozó települések a térség egészéhez képest kifejezetten erős agráriparral rendelkeznek: pl. Cegléd-malomipar, Nagykőrös-konzervipar, Kőrösetétlentejipar. Hasonlóan nincs kiemelve Kelet-Homokhátság, fejlettebb, magasabb hozzáadott értékű termeléssel (Kistelek-tejipar, Szatymaz-Bordány környéke fóliás növénytermesztés, határ mentén Mórahalom-Mórákert).	A magas minőségű élelmiszergazdaság horizontális célként javasolt az egész Homokhátság térségére.			Szeretnénk jelezni, hogy még a javaslattevő fázis során a koncepcióban megfogalmazásra került, és itt megismételt térségi célok a stratégiai és operatív programban már általánosabb érvényű prioritásokhoz kapcsolódnak, lásd. 4.2 Célok és prioritások kapcsolata: "a térségi célok prioritásai nem kizárólagosak, azaz nemcsak az adott térségre értelmezendők, a kapcsolódások az allokálható források adott térség felé való csatornázásának elsőbbségét szimbolizálják." Ennek megfelelően természetesen a Nyugat-Homokhátságon kívül is lehet hozni példákat (településeket, termékeket, üzemeket) amelyek ezen térségekben meglévő erős agrárkarakterről tanúskodnak, és ezen prioritás beavatkozási pontjai, intézkedései is érvényesek lehetnek rájuk. Azonban összességében a Pest megyei Homokhátság sokkal kevésbé élelmiszergazdaság profilú, számos egyéb kiugrási lehetőséggel rendelkezik, így indololt, hogy ezen prioritásnak ne ezen terület legyen a fő fókusza. De ismételtlen hangsúlyozzuk, kizárva sincs belőle.
	KTM Stratégiai Tervezési és Monitoring Főosztály	4.2 f		Nehezen értelmezhető célstruktúra tábla, látszólag két szinten vannak prioritások.	Célszerű lenne a táblázatot úgy átszerkeszteni, hogy egyértelmű legyen, 3 prioritás tartozik a specifikus célokhoz, 5 pedig 5 különböző térségi célhoz. Más struktúrában be lehetne mutatni azt is, hogy a térségi célok kapcsolódhatnak a specifikus célokhoz is. Javasolt a célstruktúra-ábrán szerepeltetni a horizontális célokat is.			Az ábra fő szerkesztője az volt, hogy tükrözze a célok hierarchiáját - az átfogótól a térségiig. A prioritások valóban két sorban jelennek meg, de ez csupán az áttekinthetőséget szolgálja, hierarchiáról, alá- fölérendeltségi viszonyról nem beszélhetünk, ezt a dokumentum egésze egyértelműsíti. Ennek megfelelően indokolatlannak látjuk az ábra átszerkesztését.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
	KTM Stratégiai Tervezési és Monitoring Főosztály	5.2 f		Átfedések "A tanyarendszer revitalizációja" prioritáson belül tervezett tevékenységek között	A „2. Községi és kerékpáros közlekedés fejlesztése a tanyás területeken” c. beavatkozásban a külterületi tanyák kerékpárutakkal való összekötése irreális elvárás. Megoldás – főleg a homokkal fedett térszínek esetén – a megerősített (pl. zúzottköves) mezőgazdasági utak kialakítása a környezeti fenntarthatóság szem előtt tartásával. Ezért javasolt lehet összevonni a „9. Tanyás területek közlekedési lehetőségeinek javítása” c. beavatkozást a „Tanyás területek elérhetőségének javítása” címmel, hiszen hasonló célokat szolgál. Szintén ebben a fejezetben a tanyán élők megfelelő életminőségének biztosítása érdekében valamelyik pontot (pl. 1. Külterületi lakosság életminőségének javítása, a népességmegtartó képesség			A javaslatokat beépítettük a prioritás 2., 5., 6. és 9. beavatkozási területeinek kifejtésénél. Helyesbítettünk a kerékpáros közlekedéssel kapcsolatos valóban félreérthető mondatot. Kiemelnénk ugyanakkor, hogy a 2. és a 9. beavatkozási terület tudatosan került elkülönítésre. Az előbbi alapvetően a közlekedésszervezési feladatokat taglal, relatíve kisléptékű műszaki beruházásokkal, melyek célja a meglévő - nem személygépkocsira alapozott - kapacitások jobb hasznosulása. Ezzel szemben az utóbbi tartalmazza a kiterjedt, nagy költségtetésű feladatokat és a gépjárműves közlekedés fejlesztéséhez kapcsolódó projekteket, melyek esetenként új kapacitásokat hoznak létre.
	KTM Stratégiai Tervezési és Monitoring Főosztály			A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 43. §-a, továbbá az egyes tervek, programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet alapján a Duna-Tisza közti Homokhátság Területfejlesztési Konceptiója és Programja esetében fennáll a környezetre gyakorolt hatások vizsgálatának és értékelésének kötelezettsége.	Felhívjuk a figyelmet, hogy a területfejlesztési koncepció és program esetében a 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet szerinti Környezeti Vizsgálatot szükséges készíteni.			Köszönjük az észrevételt, melynek ügyében külön egyeztetést kezdeményeztünk a DTKH Térségi Fejlesztési Tanáccsal és a KTM Stratégiai Tervezési és Monitoring Főosztályával.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
	KTM Stratégiai Tervezési és Monitoring Főosztály			Egyéb, átgondolásra javasolt szempontok	- Javasolt a Duna-Tisza közti Homokhátság koncepció és program dokumentumokban megjeleníteni, figyelembe venni az egyes érintett vármegyék ITP-jében foglalt Homokhátság térségre vonatkozó elképzeléseket. Sok esetben a fejlesztések a Homokhátság területére vagy azzal átfedő területekre vonatkoznak. Pl. Csongrád-Csanád vármegyében a Homokhátság települései ugyanígy tartozhatnak a Duna-Tisza köze, Szeged várostérség vagy az FVS nélküli városok célterületeihez is. Az itt végbemenő fejlesztések részben tehát hozzájárulnak a Homokhátság fejlesztéséhez is. Ugyanígy említhetők Pest vármegyében a Ceglédi járás Homokhátságához tartozó települései is, amelyek a vármegye lefedésében			program kialakításakor kiemelt figyelmet fordítottunk a vármegyei anyagok beépítésébe a tervezésbe, így pl. a Csongrád-Csanád Vármegyei Homokhátságra fókuszáló 8. prioritás (Önálló és egyedi idegenforgalmi progresszió, új turisztikai struktúrák és termékek bevezetésével) kifejezetten rezonál Csongrád-Csanád Vármegye Területfejlesztési programjának „Fenntartható megyei turisztikai rendszer kiépülését támogató intézkedések” prioritásához. Emellett azért törekedtünk arra, hogy a Homokhátság sajátos fejlesztési igényeinek megfelelő, térséget összekötő beavatkozási területeket és prioritásokat is megfogalmazzunk. Az egyes prioritások és beavatkozási területek forrásigényének meghatározásakor is figyelembe vettük a vármegyei dokumentumok forrásallokációját. Azonban nem állt rendelkezésünkre településbontott forrástábla, hogy kiszűrhessek a megyei forrásokból kifejezetten a Homokhátság területére jutó forrásokat, így egyéb szempontokat (operatív programokban lehívható források, egyes prioritások forrásigénye) is figyelembe véve alakítottuk ki a Program forrásallokációját.
	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	1. tábla A területfejlesztési program koherenciája országos és megyei tervdokumentumokkal			Javasolt lenne a a 2018-2030 közötti időszakra vonatkozó, 2050-ig tartó időszakra is kitekintést nyújtó második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia, valamint térségi szinten prioritásokat megfogalmazó Bács-Kiskun Megyei Fenntartható energia és klíma akcióterv 2018-2023 programozási időszakra szóló stratégiai dokumentum említése is.			A javaslatnak megfelelően bekerült a táblázatba a megyei fenntartható energia és klíma akcióterv. A NÉS2 már szerepelt a táblázatban.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	3.4.3 A levegőt érintő hatások, következmények	"A Területfejlesztési Konceptió helyzetértékelő részének 1.9-es fejezete tárgyalja a tervezési régió kapcsán a levegő minőségével felmerülő problémákat. Elsősorban a szálló por (PM10) tekintetében, melynek két forrását a mezőgazdasági területeket (szélerózió) és a hő- és energiatermelést azonosítja (lakossági szilárd tüzelés). Emellett megállapítja, hogy a térséghez tartozó településeken időszakosan az egészségügyi határérték feletti annak koncentrációja főként a téli hónapok folyamán."		Javaslatunk szerint a PM2,5 finom részecskéjű - szálló port is javasolt említeni a a dokuemntumban légszennyező anyagként, különös tekintettel arra, hogy a a PM2,5 források minden égés során jellemzőek, beleértve a járművek belsőégésű motorjait, az erőműveket, a fatüzelést, az erdőtüzeket, a mezőgazdasági hulladékégetést és számos ipari folyamatot. Egészségügyi határérték túllépések számottevőbbek - városi hatások következtében.			Köszönjük a javaslatot! A Területi Hatásvizsgálat szövegét a megfelelő pontokon kiegészítettük a PM2,5 frakcióra tett utalásokkal.
	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	2. tábla A prioritások, beavatkozási területek összefüggései a környezeti tényezőkkel, 3.4.4 A zaj- és rezgés tekintetében várható hatások, következmények	"A zajártalom növekedés kiküszöbölése céljából párhuzamosan végrehajtható jó megoldás lehet a P2 prioritás Közösségi és kerékpáros közlekedés fejlesztése a tanyás területeken cél, mely jelentősen hozzájárul a közlekedésből adódó zajterhelés csökkentéséhez."	A fentebb leírt tendenciával egyetértünk, de véleményesnek találjuk a P1 és P2 pontba deklarált "külterületi, tanyás megfogalmazást". A prioritások szükségessége egyértelmű, de fontosabbnak találjuk a szatellit településrészek fejlesztését, hiszen a városfejlesztési tendenciák is ezeken a területeken mentek végbe a legdinamikusabban.	Megvizsgálendő a már dinamukusan növekvő szatellitvárosrészek fejlesztése a külterület helyett.			Az érintett bekezdést és a P1 leírását az észrevételnek megfelelően kibővítettük és egyértelműbbé tettük a kifejtést.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	3.4.8 A táj eltartóképességéhez alkalmazkodó, helyi társadalmi-kulturális, gazdasági- és gazdálkodási hagyományok megőrzésére gyakorolt hatások, következmények.	"A beavatkozások előmozdítják a mező- és erdőgazdaság fenntarthatóvá válását a vízvisszatartás javítása (P1), a táji értékek megőrzése, a hagyományos mezőgazdasági formák és a hozzájuk kapcsolódó tevékenységek megőrzése révén (P2, P3). Kecskemét városkörnyékének okos fejlesztése (P5) lehetővé teszi az erőforrások hatékonyabb használatát és a várostérség környezeti lábnyomának csökkentését."		Kecskemét városkörnyékének okos fejlesztése (P5)-en túl véleményünk szerint a "A zöldgazdaság modelljének széleskörű alkalmazás, beruházások támogatása" (P3) ugyan csak lehetővé teszi az erőforrások hatékonyabb használatát és a várostérség környezeti lábnyomának csökkentését."			Köszönjük a javaslatot, beépítettük a jelzett fejezetbe.
	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	3.4.11 Az érintett emberek egészségi állapotában, valamint társadalmi, gazdasági helyzetében várhatóan fellépő változások	A P7 „Széles körű társadalmi felzárkóztatás, professzionális közösségfejlesztéssel és jó gyakorlatok importjával” prioritás a hátrányos helyzetű lakosság egészségi és társadalmi helyzetének javítását tűzi ki célul, elsősorban, de nem kizárólag a Határ menti Homokhátság térségéhez kötődően.	Vélhetőleg elírás a <u>Határ</u> menti Homokhátság térségrész megnevezés.				Köszönjük az észrevételt. A megnevezés nem elírás, a Határ menti Homokhátság egyike a Homokhátságon belül lehatárolt öt területfejlesztési térségének. A Határ menti Homokhátság alatt a Homokhátság Bács-Kiskun vármegyei, déli, Szerbiával határos részét neveztük. Ez a terület jellemezhető a Homokhátságon belül a legkedvezőtlenebb társadalmi-gazdasági helyzettel, így a 7. prioritás elsődleges - de nem kizárólagos - célterülete
	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	3.4.12 A környezettudatos, környezetbarát magatartás, életmód lehetőségeire, feltételeire gyakorolt hatások	Az iskolás korú gyerekek környezeti nevelése, az ennek keretében megvalósuló programok hatékony lehetőségét jelentenek a környezetbarát életmód kialakítására, berögzülésére. Ezek egyúttal hozzájárulnak a társadalmi elköteleződés növeléséhez is, tehát a szociális érzékenység és a klímabarát életmód megerősödéséhez.		Javaslatunk szerint a környezeti nevelésnek már a köznevelési intézményekben el kell kezdődnie, hogy az alapfokú oktatási intézményekben már a megszerzett alap tudásra építkezve folyhassanak a tematikus nevelési munkák.			A kérdéses bekezdést a javaslatnak megfelelően módosítottuk.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	3.4.13 Az új környezeti konfliktusok, problémák megjelenésére, meglévők felerősödésére gyakorolt hatások	"Hasonlót figyelhetünk meg a gázfogyasztás esetén is, hiszen a <u>2014-es</u> rezsicsökkentés bevezetése után annak mértéke visszaállt a korábbi magasabb értékre."		Rendelkezésünkre álló információk szerint 2013 év óta biztosított a rezsicsökkentett gázár.			Az elírást javítottuk. Köszönjük az észrevételt.
	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	5. A KONCEPCIÓ ÉS A PROGRAM ÁLTAL BEFOLYÁSOLT PROGRAMOKRA, PROJEKTEKRE VONATKOZÓ JAVASLATOK	Mind a Konceptió (térégi cél: Nyugati- és Közép-Homokhátság – a multifunkcionális agrárium és élelmiszergazdaság térsége) mind a Program (P6: Magas minőségű élelmiszergazdaság, klímabarát agrárberuházások támogatásával) kiemelten kezeli az élelmiszergazdaság fejlesztését. E téren javallott akár mintagazdaságok kialakítása révén fenntartható mezőgazdasági gyakorlatokat elterjeszteni, mint pl. agroökológia, vagy regeneratív gazdálkodás.		A javasolt fejlesztéssel egyetértünk, esetlegesen a P8 (Önálló és egyedi idegenforgalmi progresszió, új turisztikai struktúrák és termékek bevezetése) prioritás ötvözésével javasolt lenne az ökoturisztika, kiemelt minőségű termékek népszerűsítésére irányuló turisztikai fejlesztések hangsúlyozása a Homokhátságon.			Köszönjük a javaslatot. A 8. prioritás 3. beavatkozási területe (Tanyasi vendégfogadás és gasztroturizmus fejlesztése) a javaslatnak megfelelően kapcsolatot teremt a két célkitűzés között. A beavatkozási területet kiegészítettük a fenntartható (ökológiai, rövid ellátási láncok) élelmiszergazdaság termékinálatának beépítésével a gasztroturisztikába.
Kanalas Imre	Kecskeméti Városfejlesztő Kft.	Általános		Mind a Stratégiai és Operatív Program 2024-2030, mind pedig a Területi hatásvizsgálati dokumentumban több helyen szerepel légszennyező anyagként a PM10 frakció, ugyanakkor nem esik szó a PM2,5 frakcióról, valamint a térségre jellemző pollenszennyeződésről, melynek humánegészségügyi hatásai egyre erőteljesebbek.	Javasoljuk a légszennyezésről, levegőminőségről szóló fejezetekben feltüntetni mind a PM2,5, mind pedig a pollenszennyezés jelenségét, illetve a vonatkozó fejezetek esetében ezen légszennyezők csökkentésének fontosságát.			Köszönjük a javaslatot, ami alapján kiegészítéseket tettünk. A Strat. és OP. 3.13. fejezetében, valamint a Területi Hatásvizsgálat 3.4.3 fejezetében a felsoroltak említésre kerültek.
Kanalas Imre	Kecskeméti Városfejlesztő Kft.	Stratégiai és Operatív Program 2024-2030 3.2. Tervezési jövőkép (16. oldal)	A DTkH nyitottsága minden tekintetben javul.		A közlekedési hálózat részeként, a 142-es számú vasútvonal optimalizálásával, valamint a V0 vasútvonal lehetséges jövőbeli szerepével szintén korszerűsödhet a térség közlekedése.			Köszönjük az észrevételt, amely alapján az említett közlekedési vonalak lehetséges szerepét beemeltük a szövegbe.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
Kanalas Imre	Kecskeméti Városfejlesztő Kft.	Stratégiai és Operatív Program 2024-2030 3.2. Térszerkezeti jövőkép (16. oldal)	Az autópályák terhelhetősége tovább növelhető, miután részben új építésűek, másrészt megfelelő műszaki színvonalúak és rendszeres karbantartásuknak köszönhetően nemzeti és nemzetközi összehasonlításban is a jó állapotúak közé tartoznak.	A megállapítás csak részben igaz. Különösen az M5 autópálya esetében merülhetnek ki gyorsan a rendelkezésre álló kapacitások. Egyes Pest vármegyei szakaszok már jelenleg is 90-100%-os kapacitáskihasználtsággal működnek. Figyelembe véve a térség folyamatban lévő ipari fejlesztéseit (pl. Kecskemét, Szeged), valamint a Homokhátság tágabb környezetében (pl. Balkán, Erdély) várhatóan emelkedő áruszállítási igényeit, a jelenlegi forgalmi kapacitások gyors kimerülése várható. Az M8-as gyorsforgalmi út, illetve méginkább a V0, a 150-es vonal és meglévő vasúti kapacitások (140, 142) fejlesztése nélkül, az M5 autópálya meglévő keresztmetszetei 5-10 éven belül kimerülhetnek.	Kérjük az érintett mondat átdolgozását és kiegészítését a vasúti fejlesztések (140, 142, 150, V0) áru- és személyforgalomban várható hatásainak kiemelésével!			Köszönjük az észrevételt, amely alapján az érintett szövegrészt kiegészítettük.
Kanalas Imre	Kecskeméti Városfejlesztő Kft.	Stratégiai és Operatív Program 2024-2030 3.2. Térszerkezeti jövőkép (16. oldal)	2026-ig további állami fejlesztések várhatók az M44-en a Szentkirály–Lakitelek szakaszon (39 km)		Javasolt az adott mondat kiegészítése	2026-ig további állami fejlesztések várhatók az M44-en a Szentkirály–Lakitelek szakaszon (39 km), valamint ennek folytatásaként Kecskemét (5 sz. főút)- Szentkirály között (32,3 km)		Az észrevétel alapján kiegészítettük a bekezdést.
Kanalas Imre	Kecskeméti Városfejlesztő Kft.	Stratégiai és Operatív Program 2024-2030 3.2. Térszerkezeti jövőkép (16. oldal)	A térségbe érkező, nagy forgalmat bonyolító autópályák, főutak, vasutak mentén kiépülő eszközváltási háttér (P+R),		Javasolt az "eszközváltási háttér" kifejezés módosítása, pontosítása	A térségbe érkező, nagy forgalmat bonyolító autópályák, főutak, vasutak mentén kiépülő "módváltási zónák" (P+R, autóbusz és vasúti megálló, járműmegosztó rendszerek)...		A bekezdést kiegészítettük a javaslatnak megfelelően.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
Kanalas Imre	Kecskeméti Városfejlesztő Kft.	Stratégiai és Operatív Program 2024-2030 3.3.2. Kiegyensúlyozott térszerkezet és gazdaság (19. oldal)			Javasolható, hogy az adott fejezet keretében a fenntartható, magasabb hozzáadott értékű gazdaság kialakítása mellett, nagyobb hangsúlyt kapjon az alapanyag és erőforrásigényes gazdasági ágazatok átgondolt (a környezet teherbíró képességét és a tájterhelhetőséget jobban figyelembe vevő) telepítése, a környezeti adottságokhoz jobban illeszkedő gazdasági ágazatok preferálása.			A javaslatnak megfelelően kiegészítettük a fejezetet kiemelve a környezeti adottságokhoz igazodó ágazatok preferálásának fontosságát.
Kanalas Imre	Kecskeméti Városfejlesztő Kft.	Stratégiai és Operatív Program 2024-2030 3.4.4. A Homokhátság területfejlesztési térségeinek térségi céljai (25. oldal)	Kecskemét erős gazdasági hátterére és az elmúlt évtized dinamikus gazdasági fejlődésére alapozva a Homokhátság ipari, logisztikai és kulturális centruma szerepkör bővítése és erősítése célkitűzést fogalmaztuk meg a Kecskeméti várostérség területfejlesztési térség számára.	Figyelembe véve a homokhátság terület klimatikus és környezeti érzékenységet, valamint Kecskemét gazdasági szerkezetének egyre erőteljesebb feldolgozóipari (ezen belül járműipari) túlsúlyát, ennek oldása mindenképpen kívánatos lenne.	A leírtak figyelembe vételével, szerencsésebb lenne a célmeghatározásban az "ipari" szó kerülése, helyette a "gazdasági és innovációs" szavak használata.	Kecskemét erős gazdasági hátterére és az elmúlt évtized dinamikus gazdasági fejlődésére alapozva a Homokhátság gazdasági, innovációs, logisztikai és kulturális centruma szerepkör bővítése és erősítése célkitűzést fogalmaztuk meg a Kecskeméti várostérség területfejlesztési térség számára.		A javaslat alapján módosítottuk az érintett bekezdést.
Kanalas Imre	Kecskeméti Városfejlesztő Kft.	Stratégiai és Operatív Program 2024-2030 3.5.1. Elvek (27. oldal)		Stratégiai és Operatív Program 2024-2030 3.5.2. Horizontális célok (30. oldal) található a Fenntartható fejlődés horizontális célja, melyet jól kiegészítene/megtámogatna egy olyan általános alapelv, amely a klíma- és környezettudatos, ökológiai alapú terület- és településfejlesztés szükségességét fogalmazná meg.	Az elvek sorába javasoljuk felvenni a klíma- és környezettudatos, ökológiai alapú terület- és településfejlesztés elvét, melyet mind a területhasználati/területrendezési tervezés, mind pedig a fejlesztési tevékenység során szem előtt kellene tartani.			Köszönjük az észrevételt, ami alapján az érintett szöveget kiegészítettük.
Kanalas Imre	Kecskeméti Városfejlesztő Kft.	Stratégiai és Operatív Program 2024-2030 5. A prioritások bemutatása (39-75. oldal)			A prioritásokhoz kapcsolódó indikátorok esetében javasolható lenne, az adat forrásának feltüntetése is, az ellenőrzés és nyomonkövetés érdekében.			Köszönjük a módosítási javaslatot! A javasolt indikátorok körét a Monitoring terv fejezet, illetve a Területi hatásvizsgálat Monitoring fejezete tartalmazza. Úgy gondoljuk e fejezetekben célszerű az indikátorok lehetséges adatgazdái és forrásait megjelölni, így ezeket bővítettük ki a kért információval.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
Kanalas Imre	Kecskeméti Városfejlesztő Kft.	Stratégiai és Operatív Program 2024-2030 5. A prioritások bemutatása (55. oldal)		2. Elővárosi településkapcsolatok fejlesztése, mobilitás fenntartható fejlesztése bekezdésben az Elővárosi vasútközlekedés fejlesztése pontban a felsorolás nem teljes.		Elővárosi vasútközlekedés fejlesztése (140-es, 142-es és 145-ös vasútvonal), a 152-es Fülöpszállás Kecskemét vasútvonal esetében a személyforgalom megszüntetésének felülvizsgálata.		Köszönjük az észrevételt, ami alapján az érintett szöveget kiegészítettük.
Kanalas Imre	Kecskeméti Városfejlesztő Kft.	Stratégiai és Operatív Program 2024-2030 8. A végrehajtás és a finanszírozás intézményi és eljárásrendi rendszerének átfogó bemutatása (83. oldal)		A homokhátsági fejlesztéseket elősegítő lehetséges finanszírozási keretek közel sem teljesek. A szerzők csak az uniós strukturális alapjaival, az RRF kereteivel és a főbb nemzeti támogatási programokkal foglalkoztak. Holott a potenciálisan rendelkezésre álló keretek ennél lényegesen szélesebb palettán mozognak.	Javasolható a meglévő források mellett a közvetlen uniós pályázati alapok (pl. Horizon Europe, LIFE, Invest EU, CEF, Digitális Európa, Igazságos Átmenet Alap, stb.), a Zöld Kötvények bemutatása is. Ezek mellett nem esik szó sem a települési forrásokról, sem a hitelprogramokról, sem pedig az egyéb hazai pályázati lehetőségekről sem, melyek pótlása teljesebb képet adhat a potenciálisan rendelkezésre álló források köréről.			Köszönjük a kiegészítő javaslatot, amelyet beépítettünk a hivatkozott fejezet szövegébe.
Kanalas Imre	Kecskeméti Városfejlesztő Kft.	Stratégiai és Operatív Program 2024-2030 11.2. A fejlesztési források áttekintése (96. oldal)		Indokolt lenne a 2. táblázat kiegészítése az egyéb finanszírozási lehetőségek bemutatásával.				Köszönjük az észrevételt, kiegészítettük a táblázatot!
Kanalas Imre	Kecskeméti Városfejlesztő Kft.	Stratégiai és Operatív Program 2024-2030 12. A tervezett térségi fejlesztési elképzelések prioritás szerinti csoportosításban (102-145. oldal)			Az adott fejezet keretében javasolható a prioritásokhoz kapcsolódó indikátorok egy oszloppal történő kiegészítése, melyben az adatok forrása kerülhetne feltüntetésre.			Köszönjük a módosítási javaslatot! A javasolt indikátorok körét a Monitoring terv fejezet, illetve a Területi hatásvizsgálat Monitoring fejezete is tartalmazza. Úgy gondoljuk e fejezetekben célszerű az indikátorok lehetséges adatgazdái és forrásait megjelölni, így ezeket bővítettük ki a kért információival.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
Kanalas Imre	Kecskeméti Városfejlesztő Kft.	Stratégiai és Operatív Program 2024-2030 13.1.1. Aktualitások és változó szakpolitikai körülmények (146. oldal)	"Az új területfejlesztési koncepció térhasználat alapú megközelítéssel élne, a fókuszban pedig a kis- és középvárosok, valamint a „funkcionálisan összetartozó térségek” (így akár a DTKH is) lennének."	Miután a szerzők vélhetően az új országos területfejlesztési koncepcióra (OTK) hivatkoznak, ezért szerencsésebb lenne a "térhasználat alapú" kifejezés helyett a "területi/térségi alapú"-t használni. A térhasználati alapú megközelítés alatt inkább rendezési típusú kérdésekre kaphatunk választ, amely elsődlegesen a "hogyan, milyen módon" (használhatom a teret) típusú kérdéseket hivatott megválaszolni. A fejlesztési típusú megközelítésnél pedig inkább a "mit és hol, mire van szükség" típusú kérdésekre keresik a szakemberek a válaszokat. Itt kerülnek elő azok a tércategóriák (hol?) melyekre a szerzők is utalnak (pl. fókuszban a kis- és középvárosok, funkcionálisan összetartozó térségek összetartozó térségek csak az adott megállapítással csak részben tudunk egyetérteni. Ha csak a vármegyéknél, illetve azok tulajdonában lévő cégek területfejlesztési szakembereire támaszkodhatna a DTKH területfejlesztése az jelentős problémát eredményezne. Meggyőződésünk, hogy a térségben jelentkező és megoldandó területfejlesztési feladatok ellátására a jelzett humán erőforrás állomány nem elégséges. Nem szabad elfeledkezni arról, hogy a DTKH területe a települések közigazgatási területeinek összességéből áll, így a nagyobb települések önkormányzatainak szakemberei és városfejlesztő társaságai is jelentős potenciált képezhetnek a térségi összefogást igénylő feladatkörökben.		Az új területfejlesztési koncepció területi/térségi alapú megközelítéssel élne, a fókuszban pedig a kis- és középvárosok, valamint a „funkcionálisan összetartozó térségek” (így akár a DTKH is) lennének.		A mondatot helyesbítettük az észrevételnek megfelelően
Kanalas Imre	Kecskeméti Városfejlesztő Kft.	Stratégiai és Operatív Program 2024-2030 13.1.3. Humán erőforrások, lehetséges szereplők, partnerek (147. oldal)	"A területfejlesztési tevékenységekhez rendelkezésre álló humán erőforrás állomány jelenleg alapvetően a vármegyéknél, illetve az azok tulajdonában lévő cégeknél áll rendelkezésre."	Az adott megállapítással csak részben tudunk egyetérteni. Ha csak a vármegyéknél, illetve azok tulajdonában lévő cégek területfejlesztési szakembereire támaszkodhatna a DTKH területfejlesztése az jelentős problémát eredményezne. Meggyőződésünk, hogy a térségben jelentkező és megoldandó területfejlesztési feladatok ellátására a jelzett humán erőforrás állomány nem elégséges. Nem szabad elfeledkezni arról, hogy a DTKH területe a települések közigazgatási területeinek összességéből áll, így a nagyobb települések önkormányzatainak szakemberei és városfejlesztő társaságai is jelentős potenciált képezhetnek a térségi összefogást igénylő feladatkörökben.	Véleményünk szerint a mondat kiegészítésére lenne szükség azzal a megállapítással, hogy a területfejlesztési tevékenységhez rendelkezésre álló humán erőforrás állomány a vármegyék, illetve az azok tulajdonában lévő cégek mellett, a nagyobb települések önkormányzatainál és városfejlesztő társaságainál áll rendelkezésre, melyek további fejlesztésére - a területi/térségi szemlélet erősödésével párhuzamosan - szükség mutatkozik.		A bekezdést a javasolt módosítások beépítésével kiegészítettük.	

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
Kanalas Imre	Kecskeméti Városfejlesztő Kft.	Stratégiai és Operatív Program 2024-2030 13.1.4. A végrehajtás során bevonható intézmények és szervezetek (148. oldal)			Javasoljuk a listába felvenni az érintett vármegyei jogú városok városfejlesztő társaságait, valamint a területi hatáskörrel rendelkező víziközmű cégeket, érintett vízügyi igazgatóságot, hulladékkezelő és erdészeti társaságokat is.			A javaslat alapján kiegészítettük az érintett szövegrészt.
Kanalas Imre	Kecskeméti Városfejlesztő Kft.	Területi hatásvizsgálat 3.2.2. A fennálló környezeti konfliktusok, problémák leírása és mindezek várható alakulása, ha a Konceptió és a Program nem valósulna meg (3. tábla, Települési környezet, 22. oldal)	"A térség nagyvárosaira, de elsősorban Kecskemétre jellemző a városi felszínek szétterülése, illetve a burkolt felületek növekedése."		A mondatból kiemelt rész pontosítása, szakszerűbb megfogalmazása javasolt.	"A térség nagyvárosaira, de elsősorban Kecskemétre jellemző a beépített területek szétterülése, illetve a burkolt felületek növekedése."		A javaslat alapján pontosítottuk a bekezdés megfogalmazását.
Kanalas Imre	Kecskeméti Városfejlesztő Kft.	Területi hatásvizsgálat 3.3.2. Környezeti következményekkel járó társadalmi és gazdasági folyamatok összefoglalása (25. oldal)	Infrastruktúra fejlesztés	A lehetséges, kifejezetten a környezeti terhelés megnövekedését előidéző beavatkozások felsorolása során nevesített területek/tényezők átgondolása javasolt. Például az infrastruktúra fejlesztés egészének kiemelése azt sugallja, hogy minden infrastruktúra fejlesztés a környezeti terhelés növekedésével jár, ami nem feltétlenül helytálló (ld. pl. távhő szolgáltatás kiépítése, kék-, zöld infrastruktúra, tetőfelületeken kialakított napelemes rendszerek). Ugyanakkor a szerzők a zárojeles felsorolás során a közlekedési infrastruktúra telepítésének kedvezőtlen hatásaira utalnak. Ha erre gondolnak, akkor javasolt a közlekedési infrastruktúra nevesítése, vagy a nagy területi	Javasolt a Közlekedési infrastruktúra fejlesztés/Nagy területi igényű infrastruktúra hálózatok kifejezés használata			A bekezdést a javaslatnak megfelelően pontosítottuk.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
Kanalas Imre	Kecskeméti Városfejlesztő Kft.	Területi hatásvizsgálat 3.3.2. Környezeti következményekkel járó társadalmi és gazdasági folyamatok összefoglalása (25. oldal)	Turisztikai beruházások	Hasonló probléma azonosítható a turisztikai beruházások kapcsán, hiszen ez lehet természetközeli, vagy ökoturisztikai fejlesztés is, melyek környezeti hatásai elenyészők. Ugyanakkor, ha a szerzők a jelentős környezeti hatással járó tömegturisztikai beruházásokra, túlzó szállodaépítkezésekre, vagy olyan termálturisztikai beruházásokra gondolnak, ahol nem megoldott a termásvíz visszasajtolása, esetleg jelentős környezeti igénybevételt képviselő tematikus szórakoztató parkok kialakítására céloznak, akkor a fogalom pontosítása indokolt.	Javasolt a <u>tömegturizmust célzó turisztikai beruházások</u> , vagy <u>jelentős környezeti hatással járó turisztikai beruházások</u> kifejezés használata.			Köszönjük a módosítási javaslatot, beéptítettük az érintett fejezetbe.
Kanalas Imre	Kecskeméti Városfejlesztő Kft.	Területi hatásvizsgálat 3.3.2. Környezeti következményekkel járó társadalmi és gazdasági folyamatok összefoglalása (25. oldal)	Lakóingatlan fejlesztések	Az előző gondolatmenet alapján, szerencsésebb lenne a területpazarló és városüzemeltetés szempontjából rendkívül drága, s kevésbé hatékony, zöldmezős, városszéli és külterületi lakóingatlan fejlesztések problematikáját kiemelni. Azt gondoljuk, hogy a települések belsőbb, beépítésre kijelölt, netán még barnamezős vagy alulhasznosított területein az építkezések kevésbé környezetterhelők. Természetesen ezeken a területeken is kiemelt figyelmet kell fordítani a megfelelő szabályozásra, a zöldfelületek kialakítására, a közművelőutak használatára, illetve a közterületi gépjármű parkolás visszaszorítására, illetve ezek ellenőrzésére, betartatására.	Javasolt a Zöldmezős városszéli és külterületi lakóingatlan fejlesztések, esetleg a jelentős környezeti hatást gyakorló lakóingatlan fejlesztések kifejezés használata.			Köszönjük a javaslatot, beéptítettük az érintett fejezetbe.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
Kanalas Imre	Kecskeméti Városfejlesztő Kft.	Területi hatásvizsgálat 3.3.2. Környezeti következményekkel járó társadalmi és gazdasági folyamatok összefoglalása (25. oldal)		A szerzők a térségi és országos léptékű szakpolitikai beavatkozások sikerességétől, szándékaitól függő környezeti következményeket taglaló felsorolásában véleményünk szerint nem önmagában a nevesített pontok: <ul style="list-style-type: none"> • Az egyes nemzetgazdasági ágak orientációja • Foglalkoztatottak számának potenciális bővülése okozhatnak jelentős környezeti hatásokat, hanem a telepítési lépték. Véleményünk szerint jelentős problémát a környezeti/táji eltartó képességet meghaladó léptékű, jelentős energia és erőforrásigényű ipartelepítés vethet fel, illetve ehhez is kapcsolódóan a nagyléptékű munkahelyteremtés például egy olyan városban, ahol a munkakerőhiány már fenn van.	Kérjük a vonatkozó pontokban leírtak pontosítását!			Köszönjük az észrevételt! Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a kérdéses fejezet két felsorolást tartalmaz. Az egyik azokat beavatkozásokat foglalja össze, amelyek biztosan a környezetterhelésének növekedésével járnak. Ezek között a második pontban szerepel az ipari és a logisztikai beruházások kérdése, érintve azokat a problémákat, amelyeket az észrevétel tartalmaz. A második felsorolás azokat a beavatkozásokat veszi számba, ahol a környezetterhelés növekedése potenciális veszély. A foglalkoztatottság számának bővülése itt szerepel, ezt kiegészítettük a közlekedés/ingázásra vonatkozó kitéllettel. A közszolgáltatások biztosításának problémájára eleve kitért a dokumentum.
Kanalas Imre	Kecskeméti Városfejlesztő Kft.	Területi hatásvizsgálat 3.4.13. Az új környezeti konfliktusok, problémák megjelenésére, meglévő felerősödésére gyakorolt hatások (50. oldal)	1. Közlekedési fejlesztések közvetlenül érintenek védett vagy Natura2000 területeket, vagy azok pufferterületeit, illetve növelik a táj fragmentáltságát. Példaként az M8-as és az M9-es utak tervezési térséget érintő szakaszait hozhatjuk fel, melyek ökológiai szempontból érzékeny területeken haladnak át, élőhelyeket, vagy azokat összekötő ökológiai folyósókat vágnak ketté.		Javasolható a fejlesztés alatt álló, illetve tervezett vasútvonalak (150-es és V0) nevesítése is. A nagyléptékű közlekedési infrastruktúra beruházások megkövetelik a természeti és környezeti érdekek kiemelt figyelembe vételét és érvényesítését, az előkészítési, tervezési munka során (nyomvonal kijelölése, alkalmazott műszaki megoldások).			A bekezdést a javaslatnak megfelelően kiegészítettük.
Kanalas Imre	Kecskeméti Városfejlesztő Kft.	Területi hatásvizsgálat 4. A koncepció és a program környezeti eredményességének javítására tett javaslatok (55. oldal)			A felsorolt javaslati pontok mellé érdemes lenne még felvenni a térségi környezeti és területfejlesztési szervezeti és intézményi rendszer fejlesztését.			Az észrevételnek megfelelően kiegészítettük a fejezetet, felhívva a figyelmet a térségi környezeti és területfejlesztési szervezeti és intézményi rendszer fejlesztésének fontosságára.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
Szabó István	Pest Vármegye				1.0 "Erősíteni a zöld infrastruktúra szerepét. akár például egy új Fenntartható település gazdálkodás című specifikus célként."			Köszönjük a javaslatot! A zöld infrastruktúra fejlesztésének fontosságával egyetértünk, azonban újabb célok, prioritások beemelését nem tartjuk indokoltnak. Elsősorban azért, mert úgy véljük, a potenciálisan a fenntartható településgazdálkodás körébe tartozó intézkedéseket a meglévő célok és hozzájuk tartozó prioritások kellőképpen lefedik (pl. fenntartható térségi víz- és tájgazdálkodás kialakítása). Másodsorban túl sok cél és a prioritás deklarációját általános tervezési szempontból sem tartjuk kívánatosnak. Harmadrészt a célrendszer már a koncepciókészítés javaslattevő fázisában rögzítésre került.
Szabó István	Pest Vármegye				1.1. "A fák fasorok telepítése, környezeti terhelések mérséklésének egyik fő eszköze a városi klíma levegőtisztaság talajállapot, vízháztartás, satöbbi vonatkozásában. (...) A közösségi közlekedést használók körében bekövetkezett rosszullétek számának jelentős csökkenése érhető el a várakozóhelyek fásítási sával árnyékolását zöldfelületi ellátásának javításával, ivókutak és ülőbútorok telepítésével "			Köszönjük a javaslatot! Fenntartható tájgazdálkodás beavatkozási területet (12.1) kibővítettük a fasorok, mezővédő erdősávok létesítése intézkedéssel, valamint az Elővárosi településkapcsolatok fejlesztése, mobilitás fenntartható fejlesztése beavatkozási területbe (12.4.) integráltuk a megállóhelyek infrastruktúrájának és árnyékolásának javításával
Szabó István	Pest Vármegye				1.2. "Javaslom a zöldfelületi ellátás fejlesztésének a csapadékvíz visszatartásával való összekapcsolását is. A villámárvizek levezetése fontos az élet és vagyonbiztonság érdekében, ugyanakkor a vízmennyiség minél nagyobb részének a helyben tartása, hasznosítása a cél. Ahogy ez megfogalmazásra is kerül több más aspektusban. "			A városi csapadékvíz-menedzsment rendszerek megvalósítása beavatkozási terület (12.1) elősegíti a csapadékvíz minél nagyobb részének helyben tartását, tartalmazza a városi vízvisszatartás és zöldfelület-gazdálkodás összekapcsolását

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
Szabó István	Pest Vármegye				1.3. "A felszín alá telepíthető esővíztároló költséghatékonyan oldhatják meg lokálisan a zöldfelületek öntözését az adott zöldfelület nagyságához méretezve vagy szikkasztó atyák el lassan a csapadékvíz csatornával nehezen ellátható utcákban a problémát okozó csapadékvizet. Ez a megoldás a pangó vizes területek szűnyog bölcstől létrejöttét is megakadályozza. "			A városi csapadékvíz-menedzsment rendszerek megvalósítása beavatkozási terület (12.1) tartalmazza a felszín alatti csapadékgyűjtés bővítését (amennyiben ezt a meglévő infrastruktúra lehetővé teszi)
Szabó István	Pest Vármegye				1.4. "Az esők kerteknek alkalmas mélyfekvésű területek és alternatív megoldást biztosíthatnak a zöldterület, illetve a csapadékvíz tárolás és a lassú elszikkasztás kombinációjára. "			A városi csapadékvíz-menedzsment rendszerek megvalósítása beavatkozási terület (12.1) tartalmazza az esőkertek létrehozását
Szabó István	Pest Vármegye				1.5. "Tudatos előre gondolkozással a város térség szélmozgásait a hideg levegő áramlását figyelembe véve térképen is meg lehet határozni a szél csatornákat akadályozó beépítettsége ebben a légszennyezettségi adatok is segítenek a feltorlódó légszennyezés, a szabad légáramlás akadályát jelezheti. "			Köszönjük az észrevételt! Ezzel mi is egyetértünk, és ezen tudatos előre gondolkodás már most is megjelenik a tervezés során (lásd. pl. Kecskemét esetében az ezen szempontok szerint lehatárolt Zöld Ék), a dokumentumok környezet- és klímavédelmet előtérbe helyező céljai és prioritásai is azt kívánják elősegíteni, hogy ezen szempontok ne rendelődjenek alá az egyéb (pl. gazdaságfejlesztés) szempontok területigényének
Szabó István	Pest Vármegye				1.6. "Az adatok alapján olyan területrendezési szabályozások javasolhatók, amelyek meghagyják a nyílt beépítetlen területeket, továbbá erdőket, parkokat, zöldfelületeket létesítenek a sűrűn lakott területeken belül is. Ez nem csak a helyi építési szabályzat felülvizsgálatát. Hanem a településszerkezeti terv, esetleg a terület fejlesztési koncepció felülvizsgálatát vagy új települést, terv készítését is igényelheti. "			A javaslatot köszönjük, de ez a felvetés túlmutat ezen Stratégiai és Operatív program elkészítésének keretein

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
Szabó István	Pest Vármegye				1.7. "Szeretném hangsúlyozni, hogy ehhez nem kell a hagyományos kisvárosi zárt sorú történelmi városrészeket megszüntetni, (3.1.3 a gyors cselekvés térségi víziója fejezet) fellazítani, mert minden település más és más módon jut a friss levegőhöz, amit számtalan tényező befolyásol. Ezt mindenhol egyedi módon kell meghatározni, megoldani. Ami biztos, hogy a fasorok fásított mesék, vízfolyások, vízfolyások, melletti növény települések, az állóvíz születek, a növényzettel fedett, zöldfelületek, erdők, parkok kertek segítik a hideg levegő áramlását, cseréjét, az átszellőzést. "			Köszönjük az észrevételt! Az említett 3.1.3 "A gyors cselekvés térségi víziója" fejezet pontosításra került. Szeretnénk hangsúlyozni, hogy nem teljes zárt sorú városrészek megszüntetésére kívántunk jövőképet felvázolni, hanem egy olyan víziót felmutatni, amelyekben nem törekvés az épületállomány természetes megújulásának köszönhetően létrejövő, létrehozható, illetve még meglévő foghíjak betöltése, hogy azokat a klímavédelmi célok, az élehető települési környezet biztosításának szolgálatába lehessen állítani
Szabó István	Pest Vármegye				1.8. "A külterületeken a helyi gazdálkodók bevonásával a zöldítése vonatkozó támogatás kap kihasználásával és megerősíthető a vízfolyások és utak menti talajvédelem, valamint a friss levegő áramlásának biztosítása. "			Köszönjük az észrevételt! A magas minőségű élelmiszergazdaság, klímabarát agrárberuházások támogatásával prioritás (12.6) "Fenntartható tájhasználat, alternatív, környezettudatos gazdálkodási formák fejlesztése" beavatkozási területe lefedi ezt a felvetést
Szabó István	Pest Vármegye				2. "A mezőgazdaság alkalmazkodóképességének javítására a felsoroltakon túl javasolt a precíziós mezőgazdasági gépek adta lehetőséget kiaknázni a talaj minőségének a talaj vízháztartásának javításában az öntözés minimálisra való csökkentésében. Az utolsó gondozásban a tápanyagok kijuttatására. A vizek védelmében ez a dokumentáció több intézkedési eleméhez is kapcsolódhatnak, nemcsak a homokhátság, Csongrád Csanád vármegyei területén."			Köszönjük a javaslatot! A magas minőségű élelmiszergazdaság, klímabarát agrárberuházások támogatásával prioritás (12.6) "Magas hozzáadott értékű mezőgazdasági tevékenység ösztönzése" beavatkozási terület intézkedései bővítésre kerültek a precíziós mezőgazdaság elterjedésének ösztönzésével

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
Szabó István	Pest Vármegye				3. "Bár az ország más térségei valóban alkalmasabbak lehetnek gabonatermesztésre nagyüzemi kapás növények termesztésére, de azért a homokhátságon sem kellene teljesen elvetni ezek termelésének lehetőségét, és kizárólag családi gazdálkodásban gondolkodni. A precíziós mezőgazdaság lehetőséget teremt például a gabona növények termesztésére úgy. Hogy a talajok szervesanyag és mikroelem tartalma drámaian ne csökkenjen, illetve vannak olyan megoldások alginit vagy huminsavak használata, amelyek javítják a talajok termőképességének visszaállítását, illetve segítik a talajvízszint további süllyedésének megakadályozását. "			Köszönjük az észrevételt! Nem áll szándékunkban a szántóföldi gabonatermesztés, a nagyüzemi gazdálkodás teljes elvetését javasolni, csupán az arányok módosítását látjuk szükségesnek, ahol ezt a környezeti adottságok indokolják. A gyors cselekvés víziója az alábbi tartalmazza: "jelentősen csökken a szántóföldek területe (akár 25-35%-kal), melyet elősegíthet a 2027-re várhatóan jelentősen átalakuló agrártámogatási rendszer is. Elsősorban a legrosszabb adottságú területeken, illetve a természetközeli állapotú és védett területek pufferezési zónáiban zajlik majd le a változások jelentős része". A magas minőségű élelmiszergazdaság, klímabarát beruházások támogatásával prioritás szintén árnyaltan fogalmaz: "a terület jó része kevésbé alkalmas a nagytáblás gabonatermesztésre." "A vízgazdálkodási módok összehangolása, térségi víz- és tájgazdálkodási platformok létrehozásával" prioritás fenntartható tájgazdálkodás beavatkozási területe is pontosításra került
Szabó István	Pest Vármegye				4.1. "Javasolt lokálisan megvizsgálni, hogy növelhető a gépjármű és kerékpár parkolók száma. A vasútállomások távolsági buszvárók mellett."			Köszönjük az észrevételt! A felvetés az egyes konkrét települések közlekedésszervezése során valósítható meg, a jelenlegi térségi tervezés során ilyen részletekre nincs mód kitérni
Szabó István	Pest Vármegye				4.2. "javasolt megvizsgálni, hogyan biztosítható a várakozó járművek fizikai védelme?"			Köszönjük az észrevételt! A felvetés az egyes konkrét települések közlekedésszervezése során valósítható meg, a jelenlegi térségi tervezés során ilyen részletekre nincs mód kitérni
Szabó István	Pest Vármegye				4.3. "Javasolt megvizsgálni, hogy megfelelően biztosított be, illetve kedvezően biztosítható a helyi közösségi közlekedés vasút állomásokra, távolsági busz állomásokra való koordinált ráhordása. "			Köszönjük az észrevételt! A felvetés az egyes konkrét települések közlekedésszervezése során valósítható meg, a jelenlegi térségi tervezés során ilyen részletekre nincs mód kitérni

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
Szabó István	Pest Vármegye			Az ingázással adódó közlekedési anomáliák által felvetett kérdés a közlekedéssel foglalkozó fejezetekben.	5.1 "Az alvóvárosi jelleg önmagában nem feltétlenül probléma egy település esetében, hiszen abból prosperálhat is egy település, ahol városként célpontja lehet a lakóterületi ingatlanfejlesztések, ami javítja, javíthatja a betelepülő korosztályi képzettség szerinti társadalmi státusz és foglalkozás szerinti megosztását. A közösség integritását a településkép, a zöld területek, zöldfelületek, magánkertek állapotát, a klímadatak életmód elterjedését."			A tervezési dokumentumok nem állítanak olyat, hogy az alvóvárossá válás minden esetben és tekintetben probléma lenne egy település számára. Az alvóvárossá válás gyakran az elnéptelenedés egyetlen alternatívája. Ugyanakkor a dokumentum felhívja a figyelmet ennek kockázatára (a gépjárművel történő egyéni közlekedés volumene sok viszonylatban már elérte az utak átbotcsátó képességét), különösen Pest Vármegyében a Budapest közeli települések esetében az alvóvárossá válással együtt jár a mezőgazdasági és természeti területek lakóterületté válása, ami egy bizonyos ponton túl nem kívánatos. A területfejlesztési program elsősorban ezen kedvezőtlen hatások kezelésére, fékezésére javasol beavatkozási területeket és intézkedéseket (pl. közösségi közlekedés fejlesztése az elővárosi közlekedésben).
Szabó István	Pest Vármegye			Az ingázással adódó közlekedési anomáliák által felvetett kérdés a közlekedéssel foglalkozó fejezetekben.	5.2. "Az emberek mobilitásának növekedése nem feltétlenül a helyi munkahely hiány következménye. A fokozott mobilitás olyan trend, ami a munkaerőpiaci igények változása miatt is folyamatosan alakul világszerte, ami településenként más és más indukál. Szintén településenként dönthető el, hogy az ingázás csökkentésére vagy az alkalmazkodásra hogyan lehet reagálni a kiegyensúlyozott mérleg elérése részben az ingázás csökkentése miatt, részben a sokszínű gazdaság elérése miatt fontos. Ez növeli a közösség kockázat tűrő képességét, segíti a hátrányos helyzetűek bevonását. Egy alvó település sokkal hatékonyabban használhatja fel az erőforrásait a klímaváltozással járó			A véleményezővel egyetértünk abban, hogy a helyi munkahelyek mennyiségi, illetve minőségi hiánya csak az egyik (véleményünk szerint azért kulcsfontosságú) hajtóereje a növekvő mobilitásnak, ami globális megatrendnek tekinthető. Ugyanakkor figyelembe veendő, hogy a jelenlegi nagy ingázási igény éppen annak köszönhető, hogy a lakóhelyválasztásba a költözők bekalkulálják, hogy a más településeken található munkahelyeik hosszútávon is a jelenlegi, sőt lehetőség szerint javuló feltételek mellett érhetőek majd el. Ez, különösen a személygépjármű esetén véleményünk szerint optimista feltételezés, ami kockázatot hordoz magában. Ezért tartalmazza például a dokumentum az "Elővárosi településkapcsolatok fejlesztése, mobilitás fenntartható fejlesztése" beavatkozási területet. A dokumentumok csak a kereteket adják meg, lehetséges fejlesztési, beavatkozási irányokat vázolnak fel, hogy az adott településen, városrészeken az adottságokhoz igazodva a megfelelő válaszokat lehessen adni a növekvő mobilitási, ingázási igények jelentette kihívásokra.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
Szabó István	Pest Vármegye				6. "Az 5.2 tanya rendszer revitalizációja komplex külterületi programok megvalósításával fejezetben belül a prioritáshoz tartozó beavatkozási területek alcím alatt a 9. tanyás területek közlekedési lehetőségeinek javítása és 2 közlekedő közösségi és kerékpáros közlekedés fejlesztése tanyás területeken című fejezetek összekapcsolhatók."			Hansúlyoznánk, hogy a 2. és a 9. beavatkozási terület tudatosan került elkülönítésre. Az előbbi alapvetően a közlekedésszervezési feladatokat taglal, relatíve kisléptékű műszaki beruházásokkal, melyek célja a meglévő - nem személygépkocsira alapozott - kapacitások jobb hasznosulása. Ezzel szemben az utóbbi tartalmazza a kiterjedt, nagyköltségvetésű feladatokat és a gépjárműves közlekedés fejlesztéséhez kapcsolódó projekteket, melyek esetenként új kapacitásokat hoznak létre. A 9. beavatkozási terület elnevezése pontosításra került.
Szabó István	Pest Vármegye				7. "Javasolt beilleszteni a táj gazdálkodásra vonatkozó fejezetekben, hogy a klímaváltozás hatásainak mérséklése szempontjából nem feltétlenül kedvezőbb a potenciális növényártásulások szukcesszió jával szemben fenntartani. Mindenáron a jelölő fajokat tartalmazó gyepeket fontos lenne minden esetben mérlegelni. Mi a fontosabb."			Fontosnak tartjuk a térség jellemző fás zárótársulásainak (pl. homoki tölgyesek, nyárasok, vízjárta területek ligeterdők) megőrzését, lehetőség szerint gyarapítását is, ugyanakkor véleményünk szerint ez nem történhet az értékes (szintén kívánatosnál csekélyebb kiterjedésű) fátlan társulások rovására. A klímaváltozás előrehaladtával ráadásul vélhetően egyre nagyobb kihívást jelent az eredeti zárótársulások maradványainak megőrzése, nem merülhet fel, hogy pl. a legeltetés, kaszálás akadályozná a záródást. Hangsúlyozzuk továbbá, hogy a dokumentumok nem hagyhatják figyelmen kívül a törvényi kereteket, így például nem tehetnek javaslatokat a közösségi jelentőségű jelölőfajokat, védett, fokozottan védett élőlényeket tartalmazó, gyakran természetvédelmi oltalom alatt álló területek alapvető karakterének megváltoztatására, jogi oltalomban részesülő élőlények fennmaradásának ellehetlenítésére.
Szabó István	Pest Vármegye				8. "Az 5 pont 2 tanya rendszer revitalizációja komplex külterületi programot megvalósításával című fejezetet javasolt kiegészíteni a hagyományos tanya szerkezetek adaptálásával. A Homokhátságon belül is többféle tanya szerkezet alakult ki, például önálló tanya, bokortanyák, tanya, sor tanya, utcák, amiben a tájtalakítás vonatkozásában hasonlítanak (...)"			Kétségtelenül igaz az, hogy a szórványok genealógiai és morfológiai változatossága a Homokhátságon belül is figyelemreméltó, ám úgy ítéljük meg, hogy ezen tervezés keretei között ennek részletes taglalása szükségtelen, a fejlesztési igények szempontjából ezen karakterisztikák megjelenítése nem kulcsfontosságú.